

اولیٰ نمبر

برخی سنہ

دار الفنون الکلیف الکلیف الکلیف

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

آگستوس — ۱۹۲۶

شہزادہ بائی — اوقاف مطبعہ سی
۱۹۲۶

اوجنجهي صاينك مندرجاني

محمد شرف الميريه — يزيلر : بونلره نيچون يزدي دمنيلشدر . عدي بن مسافر كيمدر .
 اثرلى ، قصيدهسى ، كتاب الجلوة وترجهسى ، مصحف رش وترجهسى ، ملك طاوس كيمدر ، يزيلر
 اعتقادلى ، شيخ عديك قبرى يزديه مذهبي حقنده برقاج سوز ، ذيل ، الردعلى الرافضة واليزيدية .
 صحيفه ۱ - ۳۵

ديايم ريجوهى — [انگليزجه دن مترجى : **فيل هالم**] تورك هالانك اصلى : ايكنجهي
 مقاله ، افلاكي بعلامت اولقى اوزره هالال ، قامه زينانك ايضاحاتى ، آرما موضعي ، بش كوشلى
 ييلدز ، رسملى .
 صحيفه ۳۶ - ۵۱

ج. ج. فره زهر — [فرانسه زجه دن مترجى : **محمد عزت**] عائله وسميه نك منشألى : اوجنجهي
 قسم ، اغزو غاميانك منشأى ، ماق له ننانك نظريه سنه اعتراضلر ، وهسته مارك نظريه سى : اقربا
 آراسنده جنسى مناسباتدن استكرام ، بونظريه نك تنقيدى ، درقه نك نظريه سى : فاندن استكرام ،
 بونظريه نك تنقيدى - ل . ه . مورغانك نظريه سى : سربست جنسى مناسبتلره قارشى عكس العمل ،
 آوستراليا ده اولنه سيسته ملرى ، آوستراليا ده كى اوج اغزو غاميا سيسته مى ، اقربا قترك تصنيفى ، اغزو غاميا
 صنفلى نك توتهملى سميته لره مناسبى .
 صحيفه ۵۲ - ۱۱۱

م. شمس الميريه — قبل الاسلام عربلىر وتدينلىرى : محيط طبيعى ، چول نموذج اجتماعيسى ،
 عربلىر منشأى : عرب قحطانيه - عرب عدنانيه ، جنوبي عربستان خارجنده قحطانيلىر ، مكه وبنى قريش
 قص بن كلاب ، قبل الاسلام عربلىر تدينى ، عربستانده پيغمبرلر ، حنيفلر ، قبل الاسلام خارجدن
 عربلىر آراسنه كبرهن دينلر ،
 صحيفه ۱۱۲ - ۱۷۶

ازميرك اسماعيل هقى — درزى مذهبي : قيامت ، تناسخ وحلول ، وظائف سبعة ، يهودى
 ونصارا مذهبلرى ، وظائف سائر ، حقوق مدنيه ، درزيلر اقرار و اعترافلى صورتى ، تحليل وتنقيد
 مباني ايمانته ، مبادى اعتقاديه . درزيلده حروفليك ...
 صحيفه ۱۷۷ - ۳۴۴

فيل هالم — اقوام اسلاميه آنتوغرافياسنه برمدخل : انتروپولوژى ، انتولوژى ، آنتوغرافى
 اسلاميتده عرق وقوم ،
 صحيفه ۲۳۵ - ۲۶۳

يوسف ضيا — شهرستانى دورنده وضعيت ومحيط علمى ، شهرستانيدن بحث ايدن منابع
 شهرستانينك ترجمه خالى ، اثرلى ، مصارعه ونهاية الاقدام ، ملل ونحله نظر ، ملل ونحله كى مقدمه ملك
 ترجمه سى ، بومقدمه لوده كى فكرلى تنقيد ، ابن تيميه نك رديه لرى .
 صحيفه ۲۶۳ - ۳۱۴

يزيديلر

(يزيدى) لره دائر شيمدى به قدر براقچ مونوغرافى يازيلش اولدينى معلومدر. بونلردن برى (موصل) والىلكينده بولمىش اولان (نورى بك) ك (عبد ايليس) ناميله يازمىش اولدينى اتردركه بونى اساس طوتهرق (كيل) دارالفنونى مدرسلرندن مجموز دوقتور (منزل) آلمانجه برار وجوده كتىرمشدر. بوندى بشقه دوقتور (رودولف فرانك) نامنده برذات (يزيدى) لرك قبله كاهى اولان (شيخ عدى بن مسافر) حقهده (برلين) ده چيقان (توزك كتيخانهسى) ايله (۱۹۱۱) ده برتديق نشر ايتمشدر.

دومينيكن راهلرندن (بغداد) لى (آناستاس ماري كرملى) مك (بيروت) ده منتشر (المشرق) رساله سيله بونلره دائر اولان نشرى [اليزيدية تعريفيهم واصلهم . (۱۸۹۹) ايكنجى سنه نك تمامنده] وخصوصيله بوذاتك (يزيدى) لرك قرآنى اولان (كتاب الجلوه) نى نشرى شايدان تبريك برموفقيتدر. بونلردن بشقه بعض اثرلردى موجود اولديغندن خبردارزه فقط شونى اعتراف ايتك لازمدركه بونلره دائر اولان تدقيقات هنوز اكالمش اولمقدن چوق اوزاقدىر. تدقيقات واقعه نى بر خطوه ده ايلرى كوتوره بيلمك امنيه سيله شو صيرالده مطبوعاته كچمىش اولان (يزيدى) لره دائر واقع اولان آراشديرمه مزك نشرى نى مناسب كوردك.

(دياربكر) (وان) دن بشقه (حلب) و (تفليس) و (اريوان) يريم بيلرك بولمىش قلىر طرقلرلرندى بولمىش قلىر ظن اولينيورسده اك كليف بولمىش قلىر بيلر ومقدار نفوسى بيلر (موصل) ك (شيخان) و خاصة (سنجار) قسמידر.

(شيخان) ك كويلرندى (يزيدى) اركلار يدى سكر بيلك قدر تخمين اولينيور. بونلر چيقتجىلكله مشغولدرلر. (سنجار) ده كيلردن سنجار طاغلك اوزرنده كى كويلر بولمىش اولانلرى زراعتله اشتغال ايدرلر. بو طاغلك اتكارنده خيمه نشين اولانلرى چوبانلقله مشغول اولورلر. بونلرك نفوسى (شيخان) ده كيلردن زياده در. (سنجار) (يزيدى) لرى الهيات مجموعه سى صاى : ۳

علمينده بولمهلرند ناطولايي جهنمه كيردكانيني (شيخ عدى بن مسافر) ك اوغلى (شيخ حسن) - ن روايت ايتمش اولدقلى كى كى بو (شيخ حسن) ك زماننده كرك (شيخ عدى) و كرك (يزيد) حقنده مبالغتده بولنوب نظماً و نثراً بر جوق باطل شيلر يازديلر. [وصيت كبرى - ص ۲۹۹-۳۰۰. (۱۳۲۳هـ) ده مصرده طبع ايديلان مجموعۀ رسائلنك برنجي جلدنده]

(ابن خلكان) بوذات حننده شو معلوماتي و يريور :

عدى بن مسافر
كبير

«عدويه» طائفه سنك پيشواسي اولان معروف عبد صالحدر .
(بلنك) كويلرندن (بيت فارس) نام كويده دنيايه گلشدر كه
ايچنده دنيايه گلش اولديني خانه الان زيارت اولتمقددر .

[(ابن خلكان) تاريخ وفاتي اولق اوزره (۵۵۵) و (۵۵۷) - سنه لريني كوسترمش
وحين وفاتنده دخي طقسان ياشنده اولديني سويلش اولسنه نظراً (۶۵) ويا (۶۷) ده
دنيايه گلشدر .]

كنديسي «امية» خاندانه منسوبدر . عصرنده فوق العاده اشتهاره مظهر اولوب كنديسنه
يك چوق كيمسهر تابع اولمش وحقنده كى حسن اعتقادلى حدالغاييه واصل اولوب قبله كاه
اتخاذ ايدلمشدر . (عقيل المنجي) و (حمادالباس) و (ابوالنجيب السهروردي) و (عبدالقادر
كيلاني) و (ابوالوفاء الحلواني) كى اعيان مشايخ و صاحبايه ملاقي اولمشدر . بالاخره (موصل)
مضافاتندن (هكاريه) داغنه چكيلوب اوراده بر زاويه انشا ايلدى . و احوالده بولنانلرك
جمه سى هيچ دويولماش بر صورتده كنديسنه منجذب اولديلر . (۵۵۵) ويا (۵۵۷)
[(۵۵۸) طبقات شعراني] ده (هكاريه) ده وفات ايله بنا ايتمش اولديني زاويه سنه دفن
ايدلمشدر . قبرى اورالجه يك مهم بر زيارتگاهدر . اليوم مقامنده اوطور مقده اولان
طورونلري بويوك بابالرينك مسلكيني تعقيب ايتمكه اولدقلى بولنلرده جدرلي حقنده كى
عمومي حسن اعتقاده مظهر اولمقددرلر .

(اربل) حكمدارى [مظفرالدين - مظفرالدين كوكبرى بن زين الدين كوچك علي]
چو جوقلغنده (موصل) ده كورمش اولديني (عدى بن مسافر) ي اسمر ، اورتا بويلى
اولق اوزره توصيف ايدر ايدى .

(طبقات شعراني) ده (عدى بن مسافر) حقنده (عبدالقادر كيلاني) نك «اكر مجاهده
ايله نبوته نائل اولق قابل اولسه يدي (شيخ عدى) نائل اولور ايدى .» ديمش اولديني
مذكوردر . ينه بوكتاپده «بلاد مشرقده صادق مریدلری تربيه يه اك اول وقف نفس
ايدن» كنديسي بولونديني يازيلدير .

موقعه لرینک ایجاباتی اوله رق طبعاً خشین و متجاوزدرلر . دو قور بروسکینک بونلرک مقدار نفوسی حقنده کی ویرمش اولدینی معلومات پک فضلہ مبالغه یه حمل اولمقده در . [۱]

شیمدی یه قدر بونلره (یزیدی) دنیلیمسنگ سببی واضح رصورتده بونلره یومره بزیدی بیلنمه مکده در . بعضی مؤلفلر بونلرک مذاهب اسلامیة سلسله سنگ ایلمک حاقه سنی تشکیل ایدن خارجیلردن (یزیدین انیسنه) یه منسوب اولدقلری ظن ایتشلر ایسه ده یالکنز اسم مشاهبتندن بشقه بر سبب کوسه ترم دکارندن تمامیه غیر عالمی بر حرکتده بونلشلردر . ظن عاجزانه مزجه (ابن تیمه) نک (شیخ عدی بن مسفر) ک' منسوبینه خطاباً یازمش اولدینی (و حیت کبری) نام رساله سندن بونلره (یزیدی) دنیلیمسنگ سببی او کر تلمک قابلدور .

«ابن تیمه» بورساله سنده دیورکه : حضرت عثمان (ر، ض) ک' شهادتیه (عثمانیه) دن اولانلر ایله حضرت علی (ر، ض) طرفدارلرینک آراسی آچیلوب یکدیگرلرینه قارشو اظهار بعض عداوتله سب و شتمه باشلا دیلر . حضرت علی (ر، ض) طرفدارلری بالاخره حضرت عثمان (ر، ض)، شیخی دخی علاوه ایتدیلر . رافضیلر ایسه بالعموم صحابه کرامه سب و حتی بونلری تکفیره قیام ایتدکلرندن علما صحابه کرامه سب ایدنلرک تجزیه سنی امر ایتدیلر .

(یزیدین معاویه) نک صحابه کرام آراسنده بر محلی اوله میه چغندن بونا دائر بر سوز سولمکه کیمسه طرفندن بر لزوم حس ایدیلور ایدی . بالاخره (یزید)، دخی لعنت ایدنلر ظهور ایله بونک حقنده کی لغتی سائر کیمسه لره لعنته وسیله اتخاذ ایتدیلر . بوحال قارشو سنده اهل سنت بر کیمسینی تعیین واسمفی تصریح ایله حقنده لعنت ایتدی کربه کوره رک منع ایتش اولملرله بعض کیمسه لر (یزید)، لعنت ایدنلرک قارشو سنه کچدیلر و افراطه کیده رک (یزید) ی کبار صالحیندن عدا ایتدیلر . (یزید) ک' علیهنده اولانلر بونی کافر ، زندیق و بونک کی سوزلر ایله تلغین ایتدکجه لهنده اولانلرده بونلره مقابله ایچون ایلرو کیده رک کندیسنگ صحابه دن؛ اولیادن و حتی انبیادن اولدینی سویلدیلر . و یجه و یجه وایلرک (یزید) ک'

[۱] (ابن بطوطه) سیاحتنامه سنده کوریلن شو : «بوشیل بر صحرا اولوب ترکان ایله منسکوند جرمیان دینیلان بر طائفه صحراء مذکورده قطع طریق ایتکده اولدیفندن لاذق بلده سنه ایصال اتمک اوزده سلطان بزمه سواریلر تروق ایتدی . جرمیان طائفه سی یزید بن معاویه ذریتندن بولندینی مروی اولوب کوتاهیه نامیه معروف بر بلده لری واردور . بونلرک شر و تسلطندن جناب حق بزی محافظه بیورمه رق لاذق بلده سنه واردق . «ابن بطوطه سیاحتنامه سی ترجمه سی ج ۱ ، صقیقه ۳۱۷ . افاده ده کی یزیدی تورکنلر بونلردن آیریدر .

دردنجی رساله‌سنده مریدلرندن (قاید) ۵ خطاباً شویله سویلیور :
ای قاید ! سانا حدود شرعیه‌ی محافظه و شرعی التزام و تقوا و دنیا آرقه‌سنده قوشانلردن
سجابت توصیه ایدرم .

أخلق زهدك مفتاحيد و قلبك حيانيد . نته کیم حضرت عیسی (ص ، ع) حواریونه
« قارنلریکنزی آچ براقیر و جیکرلریکنزی صوسزلقدن یاقار ؛ وجودلریکنزی لباسدن
صویارسه کنز الله تعالی بی کورورسکنز » دیمشدر .

بریتانیا موزه‌سنده بولنان بر مجموععه‌ده (شیخ عدی) نک
عمری ۵۰ مسافرك بر
ایکی قصیده‌ی ارلوب برنجی قصیده‌نک ایلاک بیتلری
قصیده‌سندره بر قاج بیت
شونلردر :

سودیکمک عشقنده تفرد ایتدم
واونا ملاقی اولغه قلبمده پایانسز بر اشتیاق وار
ایچدیکم قدح بی سرمست ایتدی
فقط او قدحک نره دن آلیندیغی کیمسه بیلیدی

ندیم پیغمبرلرک اشرفی ارلان احمد ایدی

که خرامی طائیلدر و کوزلرینک کوزلیکی غزاللری خجیل ایدر [۱]

مختلف مورخلرک افاده لرینه کوره زهاد صوفیه دن اولان بوذات
داغلی کوردلری ارشاد ایتک مقصدیله (هکاریه) به کشش و (لالش)
موقعنده زاویه بنا ایدرک بونلری زماننده طریق سداده ادخاله
عمر و یلمکده
نجم یلمکده انتقال
منوفق اولمش ایدی .

خالص برسنی اولان بوذات رافضیلر ایله اهل سنت آره‌سنده کی فرقلرک اک بیوکفی
تشکیل ایدن صحابه کرام حقلرنده کی حرمت وعدم حرمت مسئله‌سنی نظر اعتباره آله‌رق
برنجی رساله‌ده کوردلرکی وجه اوزره شیعیلره طعن ایتمش و شیعیلرک تجاوز لرینه اک
زیاده هدف اولان (معاویه بن ابی سفیان) ی بالخاصة التزام ایلش ایدی . بوذاتک
یوفانندن صکره رینه کچن اوغلی (شیخ حسن) زماننده ینه داغلی کوردلری جهل استیلا

[۱] . تفردت فی حب الذی کنت اهوا
واصبحت نشواناً بکأس شربته
وکان ندیمی اشرف الرسل احمد
واصبح عندی اشتیاق للقیام
ولم یعلم الناس من این مجناه
ملیح الثقی یحجل الضب عیناه

بوكتابلردن باشقه (ابن ايثر) تاريخنده (٥٥٧) وقوعاتي مياننده (شيخ عدى) نك وفاتي خبر ويريليور و (موصل) حواليسنده كي كويلى وداغليرك كنديسنة تابع اولدقلىرى ذكر ايديليور [١]

(معجم البلدان) ده دخي (ليش) ماده سنده (شيخ عدى) نك اسمى مذكور اولوب كنديسنيك كوردلرك شيعي و امامي اولديني سويله نيور [٢]

(عدى بن مسافر) ك (برلين) كتيخانه سنده (اعتقاد اهل السنة) و (رسالة فيها ذكر آداب النفس) و (وصايا الشيخ عدى بن مسافر الى الخليفة) و (وصايا لارنده قايد ولساثر المريدن) نامنده درت رساله سي اولديني دوكتور (رودلف فرانك) ك (تورك كتيخانه سي) نشراتي مياننده كي تدقيقندن اوكره نيورز. برنجي رساله سنده اثبات قدر ايدرك عالمده اراده الهيه خارجنده هيچ برشي حادث اوله ميه جغني سويليور. و عملي ايمانندن جزء عد ايتديكي كي بونك ازدياد و نقصان قبول ايدم جگني و انتراق امت حديثي ايراد ايله فرقته ناجيه نك اهل السنة اولديني و سنك تعريفني ذكر ايدييور. شيعيله طعن ايله (معاوية بن ابى سفيان) ي التزام ايدييور. اهل بدعت عامهنده بولنوب اهل السنة نك بولنره مخالفتلري ايجاب ايتديكي سويليور. و كنديسي اصحاب حديثندن عد ايدييور. (معتزله) يه دخي علمدارلق ايدييور؛ احوال قيامت و جنت و جهنمدن بحث ايليور.

ايكيجي رساله سنده: دعواده بولنق سراج معرفتي اطفا ايدر دييور و صالحلر اچون قرآن كريم تلاوتي و بكا و ترك معاصي و سائر كه اون خصلتك لزومني سويليور و رياضت و مجاهده يه تشويق ايدييور. [بونك تصوفي (غزالي) يه ياقيندر]

اوچنجي رساله سنده: كنديلرندن كرامتار ظاهر اولان كيمسه لردن - دينك امر و نهيلرينه توفيق حركت ايتيورلرسه و حتى اوفاق بر بدعتلري وارسه - مجانبت توصيه ايدييور.

[١] (مختصر تاريخ الدول) صاحبي (ابن العبري) نك سرياني تاريخيله سفينة لاوايا، خزينة الاصفاء، نفحات الانس و سائر كه مناقب كتابلرنده دخي ذكر ايدلمكده ايمش. بولنلردن باشقه (دستور الاعلام بمعارف الاعلام) و (الدر المنكون في المآثر الماضية من القرون) و (بهجة الاسرار) و خصوصيله (تاريخ ذهبي) و سائر كتابلرده دخي مذكوردر.

[٢] وفيها في المحروم توفي الشيخ عدى بن مسافر الزاهد المقيم ببلد الكارمية من اعمال الموصل وهو من الشام من بلد بعلبك فانتقل الى الموصل وتبعه اهل السواد والجهال بتلك النواحي واطاعوه وحسنوا الظن فيه وهو مشهور جداً

۲ حين حاجتده بانا اعتماد ايدوب بنی
چاغيرانلرک ياننده سريعا حاضر اولورم .
۳ مکانلردن بر مکان بدن خالی دکلدر .
خارجلرک مقصود و مرايلرينه مطابق اولما سندن
طولانی شر دیدکلری بتون وقایعه بنم
اشتراکم واردر .

۴ هر زمانک شورا طریقیله برمدیری
واردر . هر عصرده بوعالمک رئيسی ورئيسلری
دکیشیر . بونلرک هر بری کندی دورنده
ونوبتنده وظیفه سفی اکال ايدر .
۵ حق موجبنجه طبیعت مخلوقه به اخلاقه
کوره رخصت ويريرم .

۶ بانا مقاومت ایدن محزون ونادم اولورم .
۷ دیگر آلهلر بنم ایشمه قاریشه منزلر .
وهرنه اولورسه اولسون بنم مقصدمیدن بنی
منع ایده منزلر .

۸ خارجلرک الرنده بولنان کتابلر
حقیقی دکلدر و بزمره سلالر من طرفندن
يازلیشده دکلدر . لیکن اونلری بولدن چيتمش
وآزمش وتبديل وتحریف ایتشلردر . هر بری
دیگری ابطال وفسخ ايدر .

۹ حق و باطل معلومدر واختبار وتجربه
ایله واقع اولمزلرندن بلیدرلر (؟)

۱۰ وعیدم . میثاقک علیهنده سوز سولنلردر
واونا رأیبه کوره مخالفت ایده رم (؟)
حاذق اولان مدبرلره ؟ معین ومعلوم
وقلر ایچون طرفندن توکیل ایتدیکم حاذقلره .

۲ حاضرانا سريعا للذين يتقوا بنی وید
عونى حين الحاجة .

۳ ما یخلو عنی مکان من لامکنه . مشترک
انا بجمیع وقایع اتی یسمونها الخارجین
شرور لانها لیس مصنوعة حسب مرامهم .

۴ کل زمن له مدبر و ذلك بشوری .
کل جیل یتغیر رئیس هذا العالم حق الرؤسا
یکون کل واحد بدوره ونوبته یکمّل وظیفته .

۵ اعطی رخصة حسب الحق للطبیعة
المخلوقة باخلاقها .

۶ یندم ویحزن لذی یقاومنی
۷ الالهة الاخری لیس لهم مداخلة
بشغلی ومنعی عن مهمما قصده مهمما کان

۸ لیس الکتب الموجودة بیдахارجین
هی حقيقة ولا کتبها المرسلین لنا لیکن زاغوا
وبغوا وبدلوا . کل واحد یبطل الاخر وینسخه

۹ الحق والبطل معلوم وهما مشهوران من
وقوعهما بالاخبار والتجربة ؟

۱۰ وعیدی للذين یتکلمون علی میثاقی
واخالفه حسب رأی المدبرین الخذاق ؟
الخذاق الذین وکلتم لاوقات معلومة منی اذکر
امورا واحرم الاشغال اللازمة بحیثها ؟

ایتمکله رافضیلرک (یزید) حقنده کی سوزلرینه قارشو بونلرده سنی تلقیاتی سوء استعمال ایدهدرک (یزید) ی التزام ایتمکله باشلادیلر و (ابن تیمیه) دن نقل ایستدیکمز وجه اوزرده بو (شیخ حسن) زماننده سائقه جهل ایله کرک (شیخ عدی) و کرک (یزید) اطرافنده غلو و افراط کورونمکله باشلادی .

هرهانیکی بومسلکی ظلمت جهل باصدقدن صوکره درلودرلو خرافاته حقیقت نظریله باقیله جنی طیبی اولدیغندن (عدویه) طائفه سندن اولملری ضروری اولان بوداغلی کوردلر (شیخ عدی) نک وفاتندن صکره (یزیدی) اولدقلری کبی کرک (شیخ عدی) و کرک (یزید) ی فوق البشر تاقی ایتمکله باشلادیلر .

(عدی بن مسافر) ه اسناد اولنان

جلوه کتابی

مقدمه

۱ بتون مخلوقاتدن اول موجود اولان ملک طاووسدر .

۲ ارنی عبطا ووس؛ کندی خاص ملتیی تمیز و تفهیم ایتمک و و هم وضاللدن قورتارمق ایچون بو عالمه کوندردی .

۳ و بوایشک ابتداسی شفاهاً کلامی تسلیم ایله اولوب صکره جلوه نامیه مسما اولان بو کتاب واسطه سیله اولدی که بونی دیندن خارج اولانلرک او قوملری جائر دکادر .

برنجی فصل

۱ بن وارا وولدم و شیمدی ده موجودم . و مخلوقات اوزرنده سلطنت و تحت اداره مدمه اولانلرک جمله سنک مصالح و امورینی تدبیر صورتیله ده الی نهایته قاله جنم .

کتاب الجلوة

المقدمة

۱ الموجود قبل كل الخلائق هو ملك طاووس

۲ وهو الذي ارسل عبطا ووس الى هذا العالم لكي يميز ويفهم لشعبه الخاص وينجيهم من الضلال والوهم .

۳ واول ذلك كان بتسليم الكلام شفاهياً ثم بواسطة هذا الكتاب المسمى جلوة وهو الكتاب الذي لا يجوز ان يقرأه الخارجون عن الملة .

الفصل الاول

۱ انا كنت وموجود الان وابقى الى النهاية بتسلطى على الخلائق وتديرى مصالح وامور لكل الذين تحت حوزتى .

۱۲ اگر ایسترسه م اونی ایکنجی و او چنجی دفعه اوله رقی تکراراً بوویا دیگر برعله تناسخ ارواح طریقیله کونده ریرم .

اوچنجی فصل

۲ کتابسز ارشاد ایدرم . سودکارمی و خواصمی غیبی ده اولسه اهدا ایلرم . اونا تعلیم بلا کلفتدر .

۳ شریعتلر مه مخالفنده بولسا نلره حال وزمانه کوره دیگر عالمده قصاص ایدرم
۳ بو آدم اوغلاری قورقونج احوالی بیلمز لر . بونک ایچون چوق زمانلر غلطه دوشر لر .

۴ بوتون قاره حیوانلری و کوک قوشلری و دکوک بالقلری ائمه و تحت ضبطمه در قلب ارضک تحتند مدفون دفائن و خزائن معلومدر . اونلری بر کیمسه دن دیگر کیمسیه کری براقیرم .

۶ معجزات و عجائبی بدن قبول وزماننده طلب ایدنلره اظهار ایدرم

۷ اجنبیلرک بانا و نیم اتباعمه مخالفت و ضدیتلری کندیلرینه ضرر ویرر . چونکه اونلر نیم ائمه اولان عظمت و ثروتی بیلمز لر . بن نسل آدمدن لایق اولانلری اختیار ایدرم .

۸ قدیم نبری عالمک تدبیرلری و عصرلرک انقلابی و بتون مدبرلرک تغیری نیم طرفدن تنظیم اولمشدر .

۱۳ و اذا شئت ارسلته تکراراً ثانیاً و ثالثاً
الی هذا العالم او غیره بتناسخ الارواح

الفصل الثالث

۱ ارشد بلا کتاب . اهدی غیباً احبائی
هو خواصی . تعلیمی هو بلا کلوفه

۲ موافقة الحال و الزمان اقاخص الذين يخالفون شرائعی بالعالم الآخر
۳ بنو هذا آدم لا يعرفون احوال المزمعة .
ولذلك يسقطون اوقات كثيرة بغلط

۴ حیوانات البر و طيور السماء و سمک البحر جميعاً بيدى و تحت ضبطی .

۵ الحرائن و الدفائن المدفونة تحت قاب الارض معلومة . و اخلفها من واحد الاخر

۶ اظهر معجزاتی و عجائبی للذين يقبلوها و يطلبونه مني بحینها

۷ مضادة و مخالفة الاجنبیین لی و لانباعی
هی ضرر علیها لانهم لا يدرون العظمة و الثروة هم بيدى . و اختار من يليق لها من نسل آدم

۸ تدابير العوالم و انقلاب الاجيال و تغیر کل مدبرهم منظومة مني منذ القديم

لازم اولان ايشلري ذكر ايدر وزماننده
لازم اولان اموري تحريم ايدرم . (۹)
۱۱ تعليماته اتباع ايله باناموافتدن لذت
وفرچ دويانلري ارشاد ايدرم

ايكنجي فصل

۱ بوآدمه ؛ بيلديكم نيجه انواع ايله مكافات
ومجازات ايدرم

۲ ريوزنده ورك اوستنده وآلتنده
اولان هرشيئه تسلط المدهدر

۳ عالمرك مصادمه سنى قبول ايتهم .

۴ تحت اطاعتمده اولان وخصه وصيله
خاصلرمدن بولنانلري خيرلرندن منع ايتهم .

۵ تجربه كردهم اولانلرك اللرينه ايشلرمي
تسليم ايدرم واونلرني مرايمجه حركت ايدرلر .

۶ تحت شورانه بولنان وامين اولانلره
هردرلو شكل ونوعده كوريزيرم

۷ ظروف واوڤانه كوره آليروبرير ،
فقير وزنكيين ايدر ، بخنيار وبدبخت قيلارم

۸ تصرفلرمدن برشيئي منع ايتمكه مداخلاه
قيام ايتمكه كيمسه نك حق يوقدر .

۹ بانا ضد بئته بولنانلرك اوزرينه خسته لقلم
وآغريلر جلب ايدرم .

۱۰ بانا كافى كان ؛ سائرني آدم كي تولىز

۱۹ بوعالم ادانده طرفدن تحديد اولنان
زماندن زياده كيمسه نك ساكن اولمسه
مساعده يوقدر

۱۱ ارشد واعلم لذين يتبعون تعليمي
ويوجدون لذة وفرح بموافقتهم معي

الفصل الثاني

۱ كافي واجازى هذا آدم بانواع اعرفها

۲ بيدى التسلط على كل مافى الارض
يعرفوقها وتحتها

۳ ما قبل مصادمة العوالم

۴ وما امنع خيرهم مخصوصاً للذين هم
خاصتى ولطوى

۵ اسلم شغلى بيدالذين جربتهم وهم
حسب مرامى

۶ آترأى بنوع من الانواع وشكل
من الاشكال للذين هم امينين وتحت شورى ؟

۷ آخذوا عطى اغنى وافقر اسعدوا شقى
حسب الظروف والاوقات

۸ وليس من يحوله بان يتداخل او يمنع
بشيئ من تصرفى

۹ اجلب الاوجاع والاسقام على الذين
يضاد دونى

۱۰ ما يموت الذى هو حسبي كسائر
بنى آدم

۱۱ وما اسمح لاحد بان يسكن هذا العالم
الا دنى اكثر من الزمن الذى هو محدود منى

۲ شرائعی اطیعوا و اصغوا لخدمای بما

۲ شرائعی اطاعت ایدک و خادملریک
عندمدن اولان علم غیبندن سزه وقوعبولان
تلقینلرینه قولاق و یرک .

بلقنوکم من علم لغیب لادی هو من عندی

تم کتاب الجلوۃ

جلوه کتابی تمام اولدی

مخلوقاتک کافه سندن اول موجود اولان (ملک طاوس) اولوب اونى

(کتاب الجلوۃ) ده
استخراج ابرایى مواد
(عبطاوس) ملت متخبه سنی ارشاد ایچون بو عالمه کوندردی . و بدایتده
شفاهاً تعلیماتده بولنوب بالاخره بو (کتاب الجلوۃ) نی توسیط ایتدی .

بو کتابی دیندن خارج اولانلرک او قوملری جائز دکلدرد . (عبطاوس) (ویا ملک طاوس)
ازلی وابدیدر . تحت اداره سنده بولنانلرک امورینی تدویر ایدر . و کندیسنه اعتمادی بولنانلرک
امدادینه یتیشیر . هر یرده حاضر و ناظر در . خارجیلرک کندی مرام و مقصدلرینه موافق
اولمقله شر اسمیه ایتدکری حادثاتی احداثده مشترکدر . هر زمانده شورا طریقله حرکت
ایده جک بر رئیس و مدیر اولوب هر نسل دیکشدکجه بورئیس دخی دیکشیر . انسانلرک طبیعی
احتیاجلرینی مناسب صورتده رخصت و یریلیر . دیکرالتهلر (عبطاوس) (ویا ملک طاوس) ک
حرکاتنه مداخله ایده مزملر . (تعدد الهاتی قبول ایدیورلر)

خارجیلرک الارنده کی کتابلر حقیقی دکلدرد . اونلری کندیسنک کوندردیکی پیغمبرلر
یازمش دکلدرد . [کندیلرینک متعدد پیغمبرلری دخی وار] معین و محدود و قتلر
ایچون (عبطاوس) ؛ طرفندن حادثلری توکیل ایدر و اوقاته کوره امرلر و یردر .
و ایشلرینی تجربه کرده سی اولانلرک اله تسلیم ایدر . تحت شعوراستنده بولنان و امینی
اولان کیمسه لره درلو درلو شکل و صورتلر ایله کورینور . و بو عالمده تحدید ایتمش
اولدینی زماندن فضله او طورمنی کیمسه به بخش ایتمز . ایسترسه او کیمسه یی تناسخ ارواح
طریقله ایکسجی و اوچونجی دفعه بو عالمه کوندیرر . خواصنه غنی دخی اولسه لر بلا کتاب
هدایت و یرر . تعلیمی کلفتسزدر .

درد زمان (مواسم اربعه) و درت عناصر (دم ، سودا ، صفراء ، بلغم ویا آتش ، صوء
هوا ، طوبراق) ی مخلوقاتک ضروریاتی ایچون بخش ایتشدرد .

اجنبیلره مخالفت ایچون کندی اوغوللرینک بریرده طولو و متحد بولونملرینی ایسترد
کندیسنک تعلیماتندن خارج اولان اقواله و افکاره مخالفت لازمدر . واجانب یاننده تحقیره
هدف اولمق احتمالنندن حذراً اسمی و صفتلری ذکر اولنیه جقدر . شخص و صوتی تکریم

الفصل الرابع

دردنجی فصل

۱ حقوقی ما اعطیها لغیری من الآلهة
۲ اربعة عناصر و اربعة ازمة و اربعة
ارکان سمحت بها لاجل ضروریات المخلوقین
۳ کتاب الاجنبیین مقبولة نوعاً بالذی
یطابق ویوافق سنئی وما یخالفها هم غیروه
۴ ثلاثة اشیاء هی ضدی وثلاثة اسماء
ابغضها ؟

۱ حقوقی بندن بشقه دیکر الیه یرم
۲ دوت عناصر و دوت زمان و دوت
ارکانی مخلوقاتک ضروریاتی ایچون لطف ایتدم
۳ اجنبیلرک کتابندن سنلر مه مطابق
و موافق اولانلری مقبولدر. مخالف اولانلری
اونلر طرفندن تغیریه اوغرا دلشدر .
۴ اوج شی بنم ضد مدر و اوج اسم بنم
مبغوض مدر ؟

۵ الذین یحفظون اسرار یینالون
مواعیدی

۵ اسرار می حفظ ایدنلر مواعید مه
نائل اولورلر .

۶ جمیع الذین یحتملون المصائب بسببی
لا بد ان اکافئهم باحد العوالم
۷ اریدان یحدوا ابتاء برباط واحد
و كذلك کل تابعی لاجل مضادة الاجنبیین لهم

۶ بنم سیمله مصائبه تحملی ایدنلرک
جمله سنی عالملرک برنده هر حالده مکافانلند بره جیم
۷ اوغللر مک و بتون اتباعمک کندیلرینه
اجنبی اولانلره ضدیتده بولنق ایچون بر
رباطده اتحاد ایتهلرینی آرزو ایدهرم .

۸ یا ایها الذین تبعتم وصایای انکروا اقوال
وکل تعالیم الی لیست من عندی ولا تذکروا
اسمی وصفاتی لئلا تذنبون لانکم لستم تدرون
ما یفعلون الاجانب

۸ ای و سینلر مه اتباع ایدنلر! عنمدن
اولمایان اقوال و تعالیمی قبول ایتمه رک انکار
ایدک . و اسمی وصفلر می ذکر ایتمه رک که
کناهی کیرمه سکز چونکه سز اجانبک نه
یا باجقلرینی بیلمز سکز .

الفصل الخامس

بشنجی فصل

۱ کروما شخصی و صورتی لائهم
یذکروکم بی الامر الذی اهلتموه من سنین ؟

۱ شخصی و صورتی تکریم ایدک
چونکه سنه لر دنبری اهل ایتدی کککز اشی
در خاطر ایتدیریر .

قوشى ياراتدى . وايىجي يى اونك صيرتنه
قويدى وقرق بيك سسه اونك اوزرنده
ساكن اولدى .

۲ اللهك ياراتدينى ايلك كون بازار كوتيدره
وبوكونده عزرائيل نامنده برملك ياراتدى كه
بو؛ جملهك رئيسى اولان طاووس ملكدر .
۳ بازار ايرتسى كوني . ملك دردايلى
ياراتدى كه بو ؛ شيخ حسندر .

۴ صالى كوني ملك اسرافيل ياراتدى كه
بو ؛ شيخ شمسدر .

۵ چارشنبه كوني ملك ميكائيل ياراتدى كه
بو ، شيخ ابو بكردر .

۶ پرشنبه كوني ملك جبرائيل ياراتلهي كه
بو ؛ سجادالديندر .

۷ جمعه كوني ملك شمنائيل ياراتدى كه
بو ؛ ناصرالديندر .

۸ جمعه ايرتسى كوني ملك نورائيل
ياراتدى كه بو ؛ فخرالديندر .

۹ ملك طاووسى بونلرك اوزرينه رئيس
يابدى .

۱۰ صكره يدى قات كوكي ويرى
وكونشى وآي ياراتدى .

۱۱ فخرالدين انسان وحيوان ، طيور
ووحوشى ياراتدى وارنلرى خرقةك ياقاسنه
وضع ايتدى وبرابرنده ملكلر اولدينى حالده
ايىجيدن چيقدى وايىجي به اوليه برباغيريشله
باغبردى كه ايىجي آريلوب درت پارچه اولدى
وقارنندن صو چيقدى ودكز اولدى .

الدرة فوق ظهره وسكن عليها اربعين الف
سنة .

۲ اول يوم خلق الله فيه هو يوم الاحد .
وخلق فيه ملكاً اسمه عزرائيل وهو طاووس
ملك رئيس الجميع

۳ ويوم الاثنين خلق ملك در دائيل وهو
الشيخ حسن

۴ ويوم الثلاثاء خلق ملك اسرافيل
وهو الشيخ شمس .

۵ ويوم الاربعاء خلق ملك ميكائيل وهو
الشيخ ابو بكر .

۶ ويوم الخميس خلق ملك جبرائيل وهو
سجادالدين .

۷ ويوم الجمعة خلق ملك شمنائيل وهو
ناصرالدين .

۸ ويوم السبت خلق ملك نورائيل وهو
فخرالدين .

۹ وجعل الله ملك طاووس رئيس عايمهم .

۱۰ بعده خلق صورة السبع سموات
والارض والشمس والقمر .

۱۱ فخرالدين خلق الانسان والحيوان
والطير والوحوش ووضعهم في جيوب الخرقه
وطلع من الدرة ومعه ملائكة فصاح صيحة
عظيمته على الدرة فانفصلت وصارت اربع
قطع ومن بطنها خرج الماء وصار بحراً .

ایدملک (دیمک که مشخص و محسوس) و شرایعنه اطاعت اولونمق و خداملرینک غیبدن اولان تلقیناتی جان قولاغیله دیکله مک کر کدر .

(یزیدی) لرك (شیخ عدی) به نسبت ایتدکلی بو کتاب بزجه (کتاب الجواهر) نك بر عرب طرفندن یازیلماش اولدینی کبی زمانآده پک یکیدر . لسانی و یلمیلیک صرف ونحو قواعدی اعتباریله پک چوق اولان یا کیشملقیرنی

نظر اعتباره آلیورز . اساساً خالص عرب اولان (عدی بن مسافر) ک بو فاحش خطالری یاقیمه جنی معلوم ایسه ده الدن اله دولاشورق و بیک کیمسه مک قلمندن کچرک بو صرف ونحو خطالری بو کتابک صکره دن طوبلامش اولسی احتمالی وارد اولدیغندن یا لکنز الفاظک مفردانه غاند خطالردن طولانی بو کتابک (شیخ عدی) به عدم منسوبیتی ادعا پک قوتلی اولماز . بزجه بو کتابک بر عرب طرفندن خصوصیه (شیخ عدی) طرفندن یازیلماش اولدینی محتویاتنده کی خرافاتدن بشقه هر جمله سنده کی تشکیلاتک عرب ذهنیت لسانیه سیله قابل توفیق اولماه سندن بلیدر . زماناً پکی اولمسنه کلنجه بوجه آتی بر قاچ مثال ایله ایضاح اولنه بیلیر : مقدمه مک او چونجی جمله سنده (و اول ذلک کان بتسلیم الکلام شفاهیانم بواسطة هذا الکتاب) دنیلور که (بتسلیم الکلام شفاهیان) یرنده بیک تاریخندن اولسی عربجه ده (بتکلیمه) دنیلدیکی کبی هیچ بر محله (شفاهیان) قوللا نیلماز . و (بواسطة هذا الکتاب) یرنده (انزال هذا الکتاب) ویا لکنز (بهذا الکتاب) و سارّه کبی تعبیر لر استعمال ایدیلیر . برنجی فصلک یدنجی جمله سنده کی (الالهة لاخری لیس لهم مداخلة بشغلی) عباره سی دخی بکی اولقله برابر عربجه به نظر آهیچ بر عربک آغزندن چیقیمه جق درجه ده اصله سزدر . ایکنجی فصلک یدنجی جمله سنده کی (حسب الظروف) تعبیری ده اسکی عربجه ده یوقدر . بو تعبیر مصر مطبوعاننده فرانسه لرک مصری استیلارندن سوکره استعمال ایدلمک باشلانمشدر . (ظرف ؛ ظروف) ک اسکی عربجه ده (وعاء - قاب) دن بشقه معناسی یوقدر . حالبوکه بوراده (محیط اجتماعی) محملنده قوللانیمشدر .

مصحف رش

« (شیخ عدی بن مسافر) دن ایکیوزسنه صکره یازیلدینی روایت اولنان »

۱ بدایتده سر عزیرندن اله بیاض	۲ فی البداءة خلق الله الدرة البيضاء من
انجی یی خلق ایتدی و [انقر] نامنده کی	سره العزیر وخلق طائرأ اسمه «انقر» وجعل

واوتوز بیک ملک یاراتدی و بونلری اوچ
فرقه یه آییردی. و بونلر قرق بیک سنه کندیسنه
عبادت ایتدیلر. صیکره اونلری طاووس
ملکه تسلیم ایتدی و اونلری کوکاره چیقاردی.

۱۷ صکره رب قدس دیارینه ایندی.
جبرائیل؛ دنیامک درت کوشه سندن طوپراق
جاب ایتسنی امر ایتدی. جبرائیل ده؛
طوپراق، هواء، آتش و صو کتیردی
بونلرک جمله سندن برنجی آدمی یاراتدی
و قدرتیله اونا روح ویردی. و جبرائیل
آدمی فردوسه ادخال ایتسنی و هر آغاجک
میوه سندن بیه سنی امر ایتدی. اما بوغدایدن
بیه مه سین.

۱۸ و یوز سنه دن صکره طاووس ملک
الله؛ آدم ناصل چوغاله جق؛ نسلی نروده؛
دیدى الله اونا «امر و تدبیرى سنک الکه
تسلیم ایتدم» دیدى.

طاووس ملک کلوب آدمه «بوغدايى
بیدکى» دیدى خیر... زیرا الله بنی نهی
ایتدی. طاووس ملک اوکا «یه سنک ایچون
ای اولور» دیدى. بیدکدن صکره درحال
قارنى شیشدی. جنتدن طاووس ملک اونى
چیقاردى و براقدى و کندى کوکه چیقاردى.

۱۹ آدم قارنک شیشلک سندن صیقشدى
چونکه مخرج یوق ایدی. الله بر قوش
کوندردى. بو قوش کلوب غاغلادى و آدمه
مخرج آچدی و آدم استراحت ایتدی.

هو خلق ثلاثین الف ملک و فرقه هم ثلاث فرق.
ویدأوا یعبدوه اربعین الف سنه. ثم اسلمهم
الى طاووس ملک و صعد بهم الى السموات.

۱۷ ثم نزل الرب فی ارض القدس. امر
جبرائیل جلب تراب من اربع زوايا الدنيا
فجاء بتراب و هواء و نار و ماء فخلق من کل
هذا آدم الاول و جعل فيه روحاً من قدرته.
و امر جبرائیل ان یدخل آدم الى الفردوس
و يأکل من کل ثمر الا شجرة. اما من الخطیة
فلا يأکل.

۱۸ و بعد مائة سنة طاووس ملک قال لله
كيف يكون یکثر ویزید آدم و این نسله
قال له الله الامر و التدبیر سلمته بیدک.

فجاء و قال لآدم أأكلت خطیة قال لا.
لأن الله نهانى قال کل یصیرک احسن. بعدما
اکل حالاً نفخ بطنه فاخرجه طاووس ملک من
الجنة و ترکه و صعد الى السماء.

۱۹ فتضیق آدم من بطنه لانه ما کان له
مخرج فارسل الله طائراً فجاء و نقره و فتح له
مخرج فاستراح.

وكانت الدنيا مدورة بلا تحال .

۱۲ وخلق الله جبرائيل بصورة طائر وارسله وينده وصنع اربع زوايا الارض . ثم خلق مركباً وتزل بالمركب ثلاثين الف سنة . بعده جاء وسكن في لالش ثم صاح في الدنيا فجمدا الحجر وصارت الدنيا ارض وبدأت تهتر فامر جبرائيل على قطعتين من الدرة البيضاء ووضع الواحدة تحت الارض والاخرى في باب السماء سكنة ثم جعل فيهم شمس وقر وخلق نجوماً من نثرات الدرة البيضاء وعلقها في السماء للزينة .

۱۳ وخلق اشجار مثمرة ونباتات في الارض والجبال لاجل زينة الارض ثم خلق العرش على القرش .

۱۴ الرب العظيم قال يا ملائكة انا اخلق آدم وحواء واجعلهم بشراً . ومنهم يكون من سر آدم شهر بن سفر . ومنه يكون ملة على الارض وشم ملة عزرائيل اعني طاووس ملك وهي ملة اليزيدية .

۱۵ ثم ارسل الشيخ عادي بن مسافر من ارض الشام واتى الى لالش
۱۶ ثم نزل الرب الى الجبل الاسود وصاح

ودنيا دليكمز ودشيكمز مدور اولدى .
۱۲ والله جبرائيل بر قوش صورتند ياراتدى واونى كندى اليه صالحو يردى وير يوزينك درت كوشه سنى ياپدى .
صكره بر سفينه ياراتدى واوتوز بيك سنه بوسفينه نازل اولدى . صكره كلدى و [لالش] ده ساكن اولدى . صكره دنيا به صيحه ايتدى . طاش طوندى ودنيا ارض اولدى . وتيزه مكه باشلادى . سكوت بولسون ديه جبرائيل بياض اينجونك ايكي قطعه سنه امر ايتدى بر قطعه سنى ارضك الته وبر قطعه سنى كوكك قابوسنه وضع اينلدى وصكره اونلرده (؟) كوشى وآنى قيلدى .
وبياض اينجى نك قيرينتيلرندن ييلديزلرى ياراتدى . وسوس اولمق ايجون اونلرى كوكه تعليق ايتدى .

۱۳ وزينت اولسون ديه ميولى آغاچلرى ونباتاتى وداعلرى ياراتدى صكره فرش اوزرنده عرشى ياراتدى .

۱۴ رب عظيم « اى ملكر بن آدم وحواي ياراده جفم واونلرى بشر ياپه جفم » ديدى . واونلردن آدمك سرنندن (شهر بن سفر) اولور . واوندن ير يوزنده بر ملت اولور . وصكره ملت عزرائيل يعنى طاووس ملكك ملتى اولور كه اومت ؟ ملت يزديه در .

۱۵ صكره شيخ عادى (عدى) بن مسافرى شام ديارندن كوندردى و(لالش)ه كلدى .
۱۶ صكره رب قاراداغه ايتدى وهايقيردى

قبطان وشطوشر . ولالفظة ملعون . لغة .
نعل وما اشبه .
یولنه کیرمک وحماده ییقامق بزہ حرامدر .
وشیطان کلمه سفی تلفظ بزہ جائز دکلدرد .

چونکه آلهمزک اسمیدر وبوکا مشابه اولان
قبطان وشطوشر کی اسملری ده تلفظ جائز
دکلدرد . وملعون لغت نعل وسائرہ نی تلفظ
جائز دکلدرد .

۲۵ عیسی مسیحک بوعلہ کلمه سندن اول
دیانتزک آدی (وثنیہ) ایدی . یہودی .
خرستیان اسلامز بزم دیانتزہ ضدیتده
بولندیلر . عجملرده بویله . . .

۲۶ آحاب ملوکزدن ایدی . بزدن .
هر بریزہ کندیسنه براسم محصوص ویرمه منی
اسر ایتدی . (آله آحاب) و (بلزبوب)
تسمیه ایدنلر اولدی . شیمدی ایسه بزده
اونا (پیربوب) دیورلر .

۲۷ بزم (بختنصر) نامنده (بابل) ده
برملکمز وار ایدی . عجمده (اخشورش)
واستانبولده (اغریقاولوس) وار ایدی .
۲۸ یر وکوک وار اولمزدن اول الله
دکزلر اوزرنده موجود ایدی .

وذائیلہ تنزه ایتک اوزره یایمش اولدینی
برقایق ایله دکزلرک آره سنده کزیورایدی .
۲۹ کندیسندن برانجی یاراتدی وقرق .
سنه اونا حکم ایتدی وصرکه اینجی بی قیردی .
وآیاغیلہ تپدی .

۳۰ نه شانیهلہ جق شیدرکه اونک
اوغلنيسندن داغلر ، کورولنيسندن تپلر
ودومانندن کوکلر اولدی . صکره الله کوکلر .

۲۵ قبل مجي المسيح عیسی لی هذا العالم
دیانتا کانت تسمى وثنية . واليه ودوا النصاری
والاسلام ضاددوا دیانتا والعجم ایضا .

۲۶ وكان من ملوکنا آحاب . فامرکلا
من کان منا ان یسمیه باسم خاص به قسموه لاله
آحاب اوبلزبوب والان یسمونه عندنا پیربوب .

۲۷ وكان لنا ملک فی بابل اسمه بختنصر .
وفی العجم اخشو پرش وفی قسطنطینة
اغریقاولوس .

۲۸ انه قبل کون السماء والارض کان اه
موجوداً علی البحار . وكان قد صنع له مرکباً
وكان یسیر به فی بنونات الابحار متنهزها
فی ذاته

۲۹ انه خلق منه درة وحکم علیها اربعین
سنة ومن بعد ذلك غضب علی الدرة ورفسها .

۳۰ فیا له عجیب اذ صارت من ضحیحها
الجلال ون عجیحها التلال ومن دخانها السماوات
ثم صعد الله فی السماوات وحدها وثبتها بفرعوا میده .

السمات مجموعہ سی صابی ۳

۳۰. وجبرائیل آدم من یوز سنه تقیب

ایتدی آدم یوز سنه محزون قالدی و آغلادی

۳۱. او زمان الله جبرائیله جوای خلق

ایتمنی امر ایتدی وجبرائیل آدمک صول

قولتو غنک آلتدن جوای یاراتدی .

۳۲. صکره بزم طائفة مخلوق من ایچون

ملك طاووس یوزیننه ایتدی اسکی آتور

حکمدار لرندن بشقه بزه حکمدار لر نصب

ایتدی :

نسر و ح که نصر الدیندر . کاوش که ملک

فخر الدیندر . وارطیموس که ملک شمس

الدیندر بوندن صکره شاپور اول و شاپور ثانی

بزه حکمدار اولوب ساططتلی یوز سنه دوام

ایتدی و شیمدی به قدر امر امر بونلرک نسلندن

اولق اوزره بردوامدر .

۳۳. سومیوب بض ایتدی کمز درت

پادشاهدر (؟)

۳۴. بزه (خس - مارول) ی حرام

قیلمشدر . چونکه بیه من (خاسیه) نک اسمنه

مشاهددر بوکر و لجه ی و ماوی رنکی ده حرام

قیلمشدر یونس نجی به حرمت مزدن بالیق دخی

بیه میز کیلک اتی ده بیه میز . چونکه کیلک

پیغمبر لر مزدن برینک قویونی ایدی . شیخ

و طلبه سی طاووس ملکه حرمة خوروزاتی

بیزلر . طاووس ملک ذکر اولان ایدی آلهدن

بریدر که بونک صورتی خوروزدر . شیخ

و طلبه سی قابق دخی بیزلر . آیا قده طوره ورق

تبونک و او طوره ورق البسه کیلک و آیق

۳۰. وجبرائیل غاب عن آدم مائة سنة

فخزن وبکی مائة سنة .

۳۱. حیث امر الله جبرائیل ان یخلق حواء

فجاء وخلق حواء من تحت آباط آدم الایسر .

۳۲. ثم نزل ملک طاووس الی الارض لاجل

طائفتنا المخلوقة واقام لنا ملوک ماعدا ملوک الانور

بین القدماء :

نسر و ح و هو ناصر الدین . و کاوش و هو

ملك فخر الدین . وارطیموس و هو ملک

شمس الدین و بعد ذلك صار لنا ملکان شاپور

الاول و شاپور الثانی و دام ملکهما مائة و خمسون

سنة و من نسلهما قام امراؤنا الی الان

۳۳. و بقصنا لاربیع ملوک .

۳۴. حرمتنا علینا الخس لانه علی اسم نبینا

الخاسیة و اللوبیاء و الصبیخ الارزق و مانا کل

السمک لاجل احترامنا لیونان النبی و الغزال

لانه غنم احد انبیانا ونا و الشیخ و تلامذته ما

یا کون لحم الدیک احتراماً لطاووس ملک

و طاووس ملک هو واحد من الالهة السبعة

المذكورة لان صورته تمثال الدیک و الشیخ

و تلامیذهم ما یکلون القرع و حرام علینا البول

و قوفا و لبس اللباس قعوداً و الاستخلاء فی ادبجانة

و الغسل فی الحمام و ما یجوز ان تافظ کلمة شیطان

لانه اسم الهنا و لا کل اسم یشابه ذلك . مثلی

چارچه اولدى و ايچندن صو چيقوب دكز اولدى . و دنيا دايكسز و ديشكسز يوص يو وارلاق اولدى . والله (جبرائيل - سجادالدين) ي بر قوش صورتند يارادوب ايله صاليو يردى . و يريوزينك درت كوشه سنى ياپدى . صكره برسفينه ياراتدى و بوسفينه يه ينيوب اوتوزينك ييل دولاشدى . صكره كلوب (لالش) ده ساكن اولدى . صكره دنيايه بر صيحه ايتدى . در حال طاش طوندى [سيال اولان دنيا تحجر ايتدى] و دنيا ازض اولوب ديتره مكه باشلادى . (جبرائيل) بياض اينجينك ايكي پارچه سندن برينى يرك آلتنه و ديكرينى سمانك چپوسنه قويدى . وارض سكونت بولدى . و كوش و آبي سمايه قويدى . و بياض اينجينك قيرينلرندن ييلديزلرى يارادوب زينت ايچون كو كه آصدى . و يريوزينك زينتى ايچون ده ميوه لى آغاچلرى ؛ نباتاتى و داغلىرى ياراتدى و متعاقباً فرش اوزرنده عرشى خلق ايتدى .

رب عظيم ملكره ديدى كه : اى ملكلر !.. بن آدم ايله حوايى ياراده جنم و اونلرى بشر يابه جنم و اونلردن ؛ آدمك سرنندن [بوراده كى (سر) كله سى (سره - كوهك) اولمق احتمالى داها قوتليدر .] (شهر بن سفر) دنيايه كله جك و اوندن يريوزنده بر ملت اوله جقدرد . و اوملق (ملت عزرائيل يعنى طاوس ملك) ك ملتى تعقيب ايدجكدر كه بوملت (ملت يزيديه) دره . صكره رب (شيخ عدى بن مسافر) ي (شام) ديارندن (لالش) . كوندردى . صكره رب قاراداغه اينوب باغيردى و اوتوزينك ملك ياراتدى . و بونلرى اوچ فرقه يه آيپردى . بونلر قرق بيك سته ربه عبوديتده بولنديلر . صكره بونلرى (طارس ملك) . ه تسلم ايله جمله سنى كوك يوزينه چيقاردى . بالاخره رب (قدس) ديارينه ايندى . (جبرائيل) . دنيا نك درت كوشه سندن طوپراق جاب ايتمى امر ايتدى . (جبرائيل) ده طوپراقدن بشقه هوا ، آتش و صوكتيردى . رب دخى بونلرك جمله سندن برنجى آدمى ياراتدى . و قدرتيه بونا روح و يردى . و (جبرائيل) . ه آدمى فردوسه ادخال ايتمى و آغاچلرك ميوه لرندن يمكه كنديسى مأذون ايتمى امر ايتدى لكن بغدادى مستثنا ... يوزسنة صكره (طاوس ملك) الله آدمك ناصل تكمش و تزايد ايدجككى و نسلنك نزه دولديغنى صورتى . الله كنديسنه « امر و تدبيرى سنك الهك تسليم ايتدم » ديدى . (ملك طاوس) كلوب آدمه بغداددن ييوب ييديكى صورتى . آدم ييديكى و چونكه اللهك كنديسى بوندن منع ايتمش اولديغنى سويلدى . (ملك طاوس) آدمه « يه سنك ايچون اى اولور ... » ديدى . آدم ييىدى . و در حال قارنى شيشدى . (طاوس ملك) كنديسى جندن چيقاروب يراقدى و كنديسى كو كه چيقدى . آدمك مخرج اسفلى اولمديغندن قارنى صيقيشدى .

چیقوب اونلری طوندیردی . و دیرکسر
نثیت ایتدی .

۳۱ صکره ارضی کلیدله دی . صکره
الینه قلمی الدی بتون خلقی یازدی .

۳۲ صکره ذاتندن ، نورندن آلتی الهه
یاراندی . و بونلرک یارادیلمری برانسانک
برقندیلدن دیکر قندیلی یاقسی کی اولدی .

۳۳ برنجی اله ایکنجی به : « بن بالکنز
کوکلی یاراتم سن کوکه چیق بشقه شی یارات ،
دیدی . بوده چیقدی و کونش اولدی دیکرینه ده
بویله دیدی . اوده چیقدی آی اولدی .
دردنجی فلکی یاراتدی . بشنجی صبح
ییلدیزی اولدی آلتنجی فراغی یعنی جلوی
یاراندی .

۳۱ ثم قفل الارض . ثم اخذ قلم بيده
موبدا في كتابة الخلقه كلها .

۳۲ ثم خلق ستة آلهة من ذاته ومن نوره
وخلقهم صارت كما اذا اوقد انسان سراج
من سراج الاخر .

۳۳ فقال الاله الاول للثاني : انا
خلقت السماء فقط اصعدانت الى السماء واخلق
شيئا ، فصعد وصار شمسا . وقال الآخر
فصعد وصار قرآ . والرابع خلق الفلك .
والخامس صار نجم الصبح والسادس خلق الفراغ
يعني الجو

تم الكتاب

الله بدایتده بر بیاض اینجی یارادوب بوانجی بی (انفر) نامنده
(مصوف رس) ده خلق ایتدیکی قوشک اوزرینه قوبدی و قرق بیک ییل اونک
میتانه قوزموغونی اوزرنده ساکن اولدی . ایلک دفعه بازار کوتی وار ایتدی .
و بوکونده (ملک طارس) دن عبارت اولان و هپسنگ باشی بولنان (عزرائیل)
نامنده کی ملکی یاراندی . بازار ایرتسی کونی (شیخ حسن - شیخ عدینک اوغلی) دن
عبارت اولان (ملک دردائیل) ی و صالی کونی (شیخ شمس) دن عبارت اولان
(ملک اسرافیل) ی ، چهارشنبه کونی (شیخ ابوبکر) دن عبارت اولان (ملک میکائیل) ی
و پنجشنبه کونی (سجادالدین) دن عبارت اولان (ملک جبرائیل) ی و جمعه کونی
(ناصرالدین) دن عبارت اولان (ملک شمنائیل) ی و جمعه ایرتسی کونی (فخرالدین) دن
عبارت اولان (ملک نورائیل) ی یاراندی . و (ملک طارس) ی جمله سنک اوزرینه
رئیس بادی . صکره یدی قات کوکاک و یرک و کونش و آیک صورتلرینی بادی . (فخرالدین)
انسان ، حیوان ، طیور و وحوشی یاروب اونلری خر قه سنک یاقاسنه قوبدی . و ملکر ایله
برابر اینجودن چیقوب اینجی به بیوک بر صیجه ایله باغیردی . اینجی درحال یاریلوب درت

(لوییا - بوکروجله) ده حرامدر . ماوی رنگ ده حرامدر . (یونس) پیغمبره احتراماً جالبیق ییزلر . پیغمبرلر لرلرندن برینک قویونی اولان کییکی ده ییزلر . شیخ وتلامذه سی (طاوس ملک) . احتراماً خوروز آتی ییدکلی کی (قالباق) دخی ییزلر . آیاقده تبول حرامدر . اوتوره رق البسه کیمک وخلایه کیرمک و حمامده ییقامق حرامدر [۱] آلهلرینک اسمی اولان (شیطان) لفظی تلفظ ایتمه لری جائز دکادر . (قیطان وشط وشر) کی بو اسمه بکزمه بن کله لری ده تلفظ جائز دکادر . (ملعون ، لعنة ، نعل وسائر) یی ده آغزه آلمق جائز دکادر . [۲]

(مصطفی - سه) ده بو مصحف حقنده (کتاب الجلوه) قدر قدم ادعا اولنیوب لسانه (شیخ عدی) دن ایکیوز سنه صکره یعنی سکنجی عصر هجریده یازلمش اولدینی روایت اولیور سه ده بو کتابک دخی بوتاریحدن چوق متاخر اولدیغی کشف ایتک کوچ دکادر . بو کتابک یکرمی دردنجی جمله سنده کی دفع حاجت ایدیلن یر معناسنه قوللانیلمش اولان (ادبخانه) کلمه سی دونکی عثمانیلرک دویدیغمز کله لرندن بریدر . اون بدنجی جمله ده کی [امر جبرائیل جلب تراب من اربع زوايا الدنيا] عبارده سنده تمامیه برعثمانلی ذهنیت لسانیه سی حاکمدر . بوعبارده پک یاقین برتورکجه مزک شو : [جبرائیله دنیانک درت کیم شه سندن طوبراق جاب ایتمی امر ایتدی] سوزی عادتاً تورکجه اوله رق اوقونمقده در . [ولبس اللباس قعوداً . جمله ۲۴] عبارده سی دخی [اوطوردینی یرده البسه کیمک] صوزتیه سوبانن تورکجه جمله نک عیندر . ینه بو جمله ده کی احتراماً کلمه سی قولاغه تورکجه کی عکس ایتکده در . (بوکروجله) دن بحث ایدلمی دخی کتابک یکیلکنه آری بر دلیلدر . چونکه ظن عاجزانه مه کوره بونک شرقزده طائمی پک یکیدر .

(ملک طاوسی کیمدر) . مخلوقاتک ایلکی اولان وایلمک وارایدیلان بازارکوننده یارادیلان

[۱] بونلرک حامده ییقاماری حمامک (بت شیطان) اولسنه مبنی اولسه کرک . روی الطبرانی وغیره عن ابن عباس مرفوعاً ان الشيطان قال یارب اجعل لی یتاً قال یتک الحمام .

[۲] (عبدة ابایس) نام کتابده (ص ۱۹) کورولدیجی وجه اوزره (مصحف رش) ترکیبنده کی (رش) کلمه سی کورد لساننده (سیاه) دمک ایتمش . بوکتابده کی (شیطان) کلمه سیله بوکله اطراننده دولاشان کله لریله ملعون ، رجیم ، لعنت وسائر کی کلماتک اوزرلری بال مومیه اورتولمش اولم سندن طولانی بوکتابه (مصحف رش) دنیلمشدر .

بو تقدیرجه (کتاب الجلوه) یه دخی بونامک ویرلمی احتمالک . بوکتابده بودرلو کله لر بولمیدیغندن . بال مومیه اورنیلمامش ؛ مجلا بر ایلیمش اولمیه سی سیبیلهدر .

الله بر قوش کوندردی بر قوش آدمی غاغلادی و کندیسنه مخرج آچدی و آدم در حاله استراحت ایتدی . (جبرائیل) آدمدن یوزسنه غیوبت ایتدیکندن آدم بویوز سنه ظرفدم محزون اولوب آغلادی . الله (جبرائیل) . (حواء) ی یار اتمی امر ایتدی . بوده کلوب آدمک صول قولوغی آلتندن (حواء) ی یار ایتدی . کوك و پروار اولوزدن اول الله دكزلر اوزرنده موجود ایدی . کندیسنه برسینه یاهرق ذاتیله تنزه ایچون دكزلرك آره سندم سیر ایدر ایدی . کندیسندن بر اینجی یار ایتدی . و قرق سنه اونا حکم ایتدی . صكره اینجی به غصب ایدوب آياغیله تپدی . نهشایان حیرتدرکه اونك فریادندن داغلر و کورولتیسندن تپهلر و دو مانندن کوكلر وجود بولدی . صكره الله کوكلره چقبوب اونلری طوندیردی و دیره کسر نثیت ایتدی . صكره بر یوزنی کلیدلدی . صكره الینه قلمی آلوب خلقه یازمغه باشلادی صكره ذاتندن و نورندن بر انسانك بر قندیلدن دیگر قندیلی ایقاد اتمی کی الی آلهی یار ایتدی . اله اول اله ثانی به « بن یالکیز کوکی یار اتم سن ده کوکه چیق ده برشی یارات » دیدی . اوده کوکه چقبوب کونش اولدی . دیگرکی آی اولدی . دردنجی فلکی یار ایتدی . بشنجی صباح ییلدیزی اولدی آلتنجی فراغی یعنی (جو - فضا) یی یار ایتدی .

(مصوف رسه) ده (ملك طاوس) (حواء) ی آدمه ترفیق ایتد کد نصكره طائفة (یزیدیه) تاریخی و اصطلاحی یزیدیه ایچون بر یوزینه ایندی و قدما دن اولان (آثور) لردن بشقه اوله رق (یزیدی) لره مخصوص پادشاهلر نصب ایتدی .

(نسروخ) که (ناصر الدین) در . (کاموش) که (ملك فخر الدین) در . و (ارطیموس) که (ملك شمس الدین) در . بوندن صكره (شابور اول) و (شابور ثانی) نامنده کی پادشاهلر قائم اولوب ملك و سلطنتلری یوزاللی سنه دوام ایتدی . بو گونه قدر قائم اولان بکلری شابورلرك نساندندر . سومدکلری و بعض ایتدکلری درت پادشاهدر . (؟) (عیسی المسیح) ك بو طالع کله سندن اول دیانتلری (دیانت و ثنیه) تسمیه اولنور ایدی . یهودی ، خریستیان و اهل اسلام دیانتلرینه ضد حرکت ایتدیلر . عجملر دخی بونلر کی حرکت ایتدیلر . پادشاهلرندن (آحاب) بونلرك هپسنه کندیسنی بر اسم مخصوص ایله تسمیه ایتملرینی امر ایتدی (اله آحاب) (بعلزبوب) دنیلدی کی شیمدی ده آرلرنده (بیربوب) تسمیه اولنور .

(بابل) ده (بختنصر) نامنده بر پادشاهلری وار ایدی . عجمده (اخشورش) و استانبولده (اغریقالوس) ناملرنده ملکلری وار ایدی .

(خاسیه) نام نیهلرینك اسمنه بکزدیکندن بونلره (خس - مارول) بمك حرامدر .

آدم و حوایی خلق و ذریترلی اول وجهله دوام و تکثر ایدرهك بالاخره ینه منقرض اولمشدر .

نهایت شیمدیکی بشرده جدی اولان آدم خلق و جتنده اقعاد ایدله کدنصکره ملک طاوس متجدد و غیر منفکی اولان اللهه خطاباً : اعمار ارض ایچون آدمی خلق ایتدک حالبوکه او فردوسده لم یزل . ارض ایسه خالیدر . دیهرهك آدمک ارضه لزوم تنزیلی ایما ایتمکه رأی بالنصوب دیله دیکنی ایشله مکه مأذون قلندی . اوده کیدوب آدمی طرف الیهیدن منع ایدلمش اولدینی نمر معلومدن اکل ایتمکه تشویق ایدرهك عاقبت جتندن طردینه سبب اولدی . وبعده اضلاعندن حوایی خلق ایله آکا رفیق ایدلدی .

آدم و حوادن یوز قرق ذرت ولد توأم تولد ایدرهك یکدیگرینه ترویج ایدلمک صورتیه ذریترلی تکثر ایتمش ایسه ده طائفه یزیدیه ایشو اولاددن اولمایوب طرف الیهیدن برعجوبه خلقت اوله رق آدمه بخش اولنان دیگر برولدندرهك اونک اسمی شهید بن جباردر . بناء علیه طائفه یزیدیه اولاد آدم و حوا ایله اختلاط و یکدیگریله مبالات ایتملر . « جبار دستی معناسنه اولان جره دن مشتی و یاخود غلط اولوب شهید بن جبارک وجه خلقی یزیدیلرجه وجه آتی اوزره اعتقاد اولتور »

آدم و حوا پیننده اولاد والددینی والده دینی حادث اولور دییه تگون ایدن برمباحنه منازعه یه منقلب اولونجه جبریل نازل اولوب فصل مدعا ایچون آدم و حوانک جینلرندن بر مقدار قانک برر دستی ایچنه آقیدلمنی توصیه ایتمکه موجبجه حرکت ایتملر بعدزمان دستی ایچنده کی آدمک قانندن بر ولد ذکور و دیگر دستیده کی حوانک قانندن سینک کی برطاقم حشرات وموذبات حادث اولدینی کوریلنجه منازعه واساس دعوا حل واصل ایدلمش ایتمش . عجوبه محض اولان ولد دستی به منسوب اولق اعتباریه شهید بن جبار تسمیه ایدلمش و بالطبع اثنی بولونمادیغندن ملک طاوس طرفندن بعث اولنان بر حوریه جنان ایله ترویج ایدیلرهك یزیدیلر بو سلاله دن ظهور ایتمشدر . شهید بن جبارک برنجی اوغلی یزدان حقیقی نوح اولوب ملک سالم دییه مدعودر . آنکده برنجی اوغلی مرج میراندرکه ابوالیزیدیه در .

اولاد حوا جدلری ارلان آدمی جتندن اخراج ایدن ملک طاوسی تبرکیم ومعبود اتخا ایتلرندن طولایی یزیدیلری مکروه عد ایدرلر .

طوفان : حضرت نوح طوفانک تقریبی حس ایدنجه برسفینه انشا ایله قوم طاهرینی ارکاب ایلدیکی کی کمی به کافه وحوش و حیواناتک برر نوعی دخی آلمش ایدی . سفینه

(عزرائیل) اولوب یدی الهک رئیسیدر . وکندیسی اوامر شفاهیله (عبطاووس) طرفدن ملت متنبهسی قورتارمق ایچون بوعله کوندرلمشدر . (ملت یزیدیه) بونک ملتیدر . و آدم اوغولارینک تکبیرایتملری خصوصنده کی تدبیری بوتربیت ایتمشدر . طائفه یزیدیه ایچون یروزینه اینوب بونلره حکمدارلر تعیین ایتمشدر . . آلهه سبعةک بری و برنجیسی اولان (ملک طاوس) خوروز شککندهدر . شیطان ده بودر . ویزیدلرک الاهیدر .

یزیدلرک اعتقادانی مقننه ارض و سما خلق اولمازدن خالق کل اولان الله موجود اولوب (عبده ایلس) نام کتابک فضاء ظامانی ایچنده کی بحار اوزرنده سیر و تنزه ایلر ایدی . ویزیدکی معلومات اخیراً برپا یاغان خلق ایدوب قرق سنه اونا حکم ایلدی . بعده غضب ایدوب قتل ایتمکه یشندن جبال و اودییه ؛ انفا سندن جو ، دومانندن سما تکیون ایلدی .

جناب حق سمای سستون و عماددن عاری اوله رق تثبیت و تحکیم و کندوسی صعود ایلد کدنصرکه نور و جوهر ذاتیسندن اولق اوزره شمس ، قمر ، فجر ، شفق ، صباح ییلدیزی ، نجوم و دراری سبعةک بقیه سندن عبارت اولان دیگر آتی آلهه یی خلق ایلدی . بونلرک صورت خلقی ناروا حددن شعاع عدیده نک انتشاری قبلیندن اولوب نفسندن غیر منفکدر . بو وجهله یدی به بالغ اولان آلهه نک اجتماعله کانه ملائکه خلق اولنوب بونلرک برنجیسی «شیطان» مولاسنه تکبیر ایتمکه جهنمه الفا اولندی . یدی بیک سنه نارجیمده قاله رق افعال مفرطه سابقه سنه ندامتله بکا و کوز یاشلرندن یدی بوپوک کوب املا ایتدی . مولای رحیم شیطانک ندامته ، بکاسنه شفقت ایده رک سیرت و سر برتقی اصلاح و فردوسه ارجاع ایله سائر ملائکه یه ترجیحاً محبت ایلدی . ملائکه نک بوکا حسد ایده رک طعن و تشنیعه قیام ایلدکاری و اصل سمع الهی اولونجه آنلری منع و تابعین ایله برابر شیطانی زمرة ابراره بالادخال ریاست ملائکه یه اصعاد ایچون رفیع و ملک طاوس تسمیه سیله ذاته قرین قیلدی . یعنی نارینک اتحادی کی ایکسی واحد اولدی . کوز یاشلریله املا ایلدیکی کویلر (شیخ عدی) نک روی ارضدن رجوعنه قدر نار جیحیمی اطقا ایچون جهنمه محفوظدر . آلهه سبعة یکدی بکرنندن مشتق اوله رق بالجمله حیواناتی و بالآخره آدم و حوایی خاق ایتدیلر . ذریتلری اون بیک سنه دوام و تکبیر ایتدکدن صوکره منقرض اولدی . روی ارضده جندن غیری کیمسه قلمدی . بعده بش دفعه عین صورتده

جبل سنجار خدا سندن مرو رايدرکن بر آغاجه چاره برق بر رخنه آچيلديغندن بونی طيقايوب
کمی بی سلامت چيقار مق خصوصنده مضطر اولان نوح کيده بولنسان بر حيه نك طلب
ومراجعتی اوزرينه بالآخره نسل بشرک قانندن تغدی واستفاده ايتک شرطيله قويروغنی
آچيلان رخنه قویوب طيقامسنة مساعده ايتمش ایدی . بعد الطوفان حيه نك ذرتی تکثر
ایده رک مقوله اقتضاسنجه بی بشری ازجاج ايتمکده بولنديغندن حضرت نوح بوحیه بی آتسه
القا ايله احراق ايتمش و شرط مقوله بی نسل بشری اضرار ایتیمه چک صورته اجرا ایتک
ایچون محترق حیه نك رمادنده براغيث دینلان بره لر حادث اولمشدر .

حضرت شیخ عبدالقادر کیلانی ، حسن بصری و امثالی کبار اولیاءالهی دخی شیخ
عدی به کلتجه به قدر بوججهله (؟) یکووجود عد ایده رک علی طریق التناسخ مرتبه الوهیه
اصعاد ايله تعبد ایدر لر . بیوجه اوله رق ادعای نسبت ایتدکری یزید بن معاویه بی حضرت
مسیح بن مریم ايله یکووجود عد ایدر لر . کندیلرینه (وثنیون) اطلاق ایدیلر کن یزید
بن معاویه دن صوکره یزیدی نام وعنوانی اکتساب ایلدکری ادعا ایدر لر . اساساً ملک
طاوس «شیطان» اولان یزید بن معاویه قوم طاهری بی طریق سلامت ایشال ایچون صورت
بشرده نازل اوله رق حسنین افندیلر مزه غلبه ایلدکدن صکره شامده اوچوز سنه معمر
اولمش ، لغت عربیه ايله تعلیم و قرائتی اذن خاصه تابع قیله رق سائر طامه ناسی تعلم
و قرائتن منع ، کتب عربیه بی جمع ايله کاملاً احراق ایتمش ، بعده افلا که صعود
ایلدیکندن اهل اسلام کسب قوت و مکتب و قوم یزیدی دوچار نکبت و فلاکت
اولمشدر . بعد زمان دوچار تشوش اولان امر دیاقتی احیا ایچون یزید بن معاویه علی -
طریق التناسخ شیخ عدی بن مسافر نام و شکننده بشکرار نازل اوله رق لالش موقمنده
معبد نصاری ضبط و کعبه دیاقتی آنجا ايله بر مدت اوراده آرام و اقامت ایتمش و تقویه
جنس واعتقاد یزیدیه موفق اولمشدر . تناسخ بلانقطاع متوالی اولدیغندن شیخ عدی نك
مکراً ظهور و نزولی منتظر در . ینه بو کتابده (یزیدی) لر دائر بوجه آتی
معلومات وارد :

یزیدیلر امور دینییه و دنیوییه بر طاقم مراتب و اقسامه تابعدولر . میرلر ، اختیارلر ،

پرلر ، شیخلر ، کوچکلر ، قواللر ، فقیرلر ، مریدلر .

میرلر بر سلاله به منسوب اولوب اولادلری ده میردن بشقه برشی اوله منزلر . سلسله

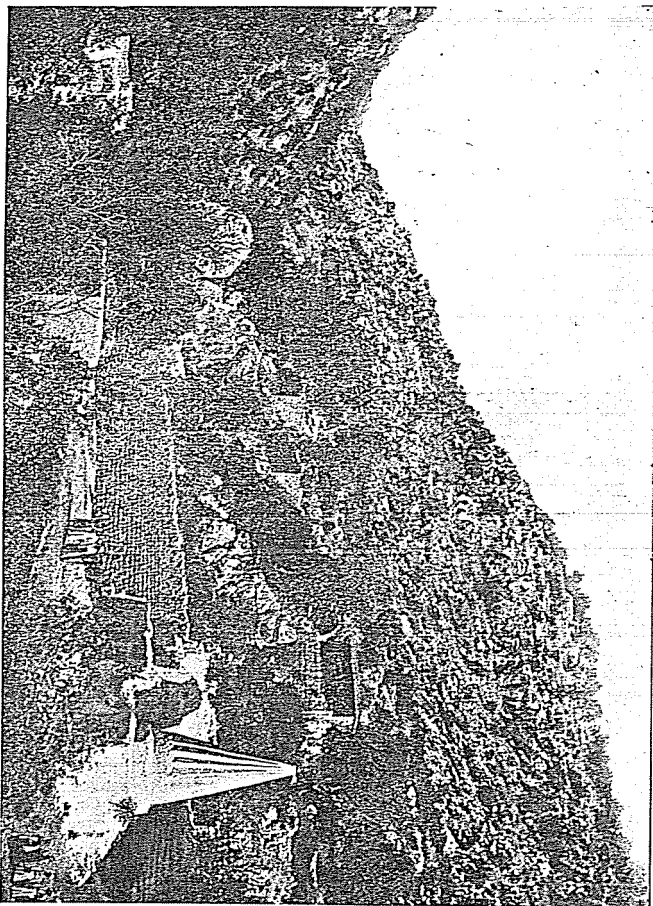
نسللری بی شیخ عدی بن مسافره و حق یزید بن معاویه به نسبت ایدر لر یکدیگر بینه و شیخ

عبدالقادیر کیلانی به منسوبیتنه ذاهب اولدقلری یالکیز بر فاملیایه قیز و یروب آنلردن ده آلیرلر . خارجدن یعنی دیگر یزیدی خواص و عوامندن قیز آلوب و یرمک صورتیه ازدواج ایتمزلر . امور دینییه و جسمانییه ده میرلر حکمفرما اولوب اکبر و ارشدیلری میرالامراء اولقله کافه احوال و افعاله بالجهله معاملانده اونک حکمی نافذدر . بو کتابده اختیارلر و سائر نک و وظائفی و بونلرک اوروج و نمازلری ، (ملک طاموس) ی و (شیخ عدی) نک قبرینی زیارتلری و ازدواجلری و دوغان چووقلرینی و ایتیس ایتلری و سائر حقنده قیمتلی معلومات وارددر .

شیخ عدی بن مسافرک (مقریزی) (السلوک لمعرفة دول الملوك) نده (۸۱۷)
قبری یا ندیمی وقوعاتی میاننده دییورکه :

بونار یخده کوردلرک ملکتلرندن اولان (هکار) داغنده کائن (شیخ عدی) نک قبری یا قیلدی که بو ذات (عدی بن مسافر الهکاری) در . — (هکار) کلمه سنده کی « (کافی) تشدید ایله تالفظ اولنور . — مشایخ صوفیه دن بر چوق ذوات ایله مصاحبت ایدوب بالاخره کوردلرک (هکاریه) طائفه سنک داغلر نده ساکن اولدی و بوراده زاویه بنا ایتدی . او حوالیده بولنانلرک جهله سی کنديسنه میل ایتدیلر و صلاح فوق العاده سنه منجذب اوله رق حسن اعتقادلرینی حددن خارجه چیقاردیلر . طقسان یاشنده اولدینی حالده (۵۵۵) و یا (۵۵۷) ده وفات ایله بنا ایتمش اولدینی زاویه سنه دفن ایدلدی . « (عدویه) نامیله معروف اولان و پک کثرتلی بولنان زمره سی قبرینک باشنه طویلاندیلر . و بو قبری قبله اتخاذا ایله نجات اخرویلرینی بورایه ربط ایتدیلر . و بو قبر بللی باشلی زیارتگاهلردن بری اولوب هر طرفدن بورایه زیارتچیلر کلمکه باشلادی . (شیخ عدی) نک اتباعی بو قبرک یاننده کی زاویه ده اقامتله (شیخ عدی) نک مسالکینی تعقیب ایدیور و بونلرده خلقک مظهر احترامی اولیور ایدیلر . بر مدت کچد کدنصکره (شیخ عدی) نک اتباعی آراسنده بو ذات حقنده غلو و مبالغه چوغالمغه باشلادی . کنديلرینه رزق و یرهن « (شیخ عدی) اولدیغنه قناعت کتیره رک « شیخ عدیدن کلین رزق قبول ایتیز ، دییه جک قدر ایلری کیتدیلر . [۱] و (شیخ عدی) نک الله ایله برابر او طور و اکم و صوغان

[۱] (شیخ عدی) تکیه سنده بولنان بر یازمه کتابده « و انالیدان العادل و حاکم الارض وانا هو الادی تبديني للناس فی مجدي یا توالی و یو سوا رحلی وانا الادی جعل آدم ان یسکن الفردوس و نمرو د یسکن نار مشتملة وانا الادی له قال رب الساء انت الحاکم العادل و حاکم الارض وانا عادی الشاهی بن مسافر ان الرحمن الرحیم اعطانی اسما العرش السموی و الکرسی و السبعة و الارض فی سری معرفتی

شېخ عدى بەسارنىڭ قبرى

یاغما ایتدکاری بر چوق اشیا ایله بونلر عودت ایتدکنصکره (صحبتیه) طویلانه رق قه بی یکی باشند یایدیلر و عادت قدیمه لرینی اجرایه باشلایدیلر. و کندیلرینک باشنه فلاکتلر کتیرمش اولان. مذکور فقیه دن طولانی بوتون فقیه لره عداوت ایله هر زرده بر فقیه ی آله ایدرلر سه قیل ایدر اولدیلر ..

بیزلره دأر بر فتوا صحافلر چارشوسنده کتابچی اسماعیل افندینک دکاننده کوردیکم بر مجموعه داخلنده (مولانا صالح)؛ طرفدن یزیدلر حقنده ویریلش بر فتوا صورتی موجود ایدی. محتوی اولدینی معلومات مهم اولقله اصلیه برابر بورایه ترجمه سنی درج ایدیورزه:

* * *

(یزیدیه) طائفه سنک مذهبی و بونلرک کرک کندیلرینک و کرک الارنده کی ماللرینک حکم شرعیسی حقنده بر قاچ سوز سویله لم:

معلوم اوله که بونلر کفر و ضلالی موجب عقائد باطله اوزرنده متفقدرلر. قرآنی و شریعی انکار ایله بونلرک یالان اولدیغه و اینانیله جق و موجبجه عمل ایدیله جک سوزلرک (شیخ فخر) که هذیانلری بولندیغه قائلدرلر. بوندن طولانی علماء اسلامه بعض وعداوتلری واردر. متعدد وقعه لر ایله ثابت اولدینی اوزره علماء دیندن اله کچردکلری کیمسه لری غایت فبیح بر صورتده تولدیریرلر. والیرینه دوشن اسلام کتابلرینی پارچالار و اوزرینه تبول و تغوط ایدرلر. بونلرک بوحاللری هر کسک معلومیدر.

اعتماد ایتدیکم بر ذات ایکی طرفک رضاسیه بونلرجه زنانک حلال اولدینی (شیخ عدی) یه نسبت ایتدکاری (کتاب الجلوه) ده کوردیکمی سویلیدی.

بونلر (شیخ عدی) بی رسول الله (ص، ع) ه قات قات تفضیل ایدرلر و حتی «آره لرنده مناسبت یوقدر ..» دیرلر. واه تعالی بی اکل، شرب، قعود و سائره کی صفات اجسام ایله توصیف ایدرلر. اه و رسول اللهک (شیخ عدی) یه قارشو تذلل اظهار ایتدکارینی و (شیخ عدی) نک بونلرک کندیسنه کلوب کیمه لرندن بیقدینی حکایه ایدرلر. زوجه و قیز قوتدش و سائر قادینلرینی شیخلرینه دام ایدرلر و بونی عبادت عد ایدرلر. و نماز و اوروجده فائده اولدیغنی و بونلرک ترکنده بر بآس بولنمیوب بونلرک فرض بولمیدی و یالکنز قلب تمیزلکی لازم اولدیغنی سویلرلر.

(لالش) ی کعبه دن افضل عد ایدرلر. و (لالش) ی زیارته مقتدر اولان کیمسه ایچون کعبه ی زیارتدن بر فائده حاصل اولیه جغنی اعتقاد ایدرلر. (لالش) و سائره کی

ییدکلرینی سوبلیورلر ایدی . [۱] بش وقت نمازی ترك ایله (شیخ عدی) نك بونلردن نمازی قالدیردینی ذهابنده بولمغه باشلادیلر . و زنايی دخی استباحه ایدیورلر ایدی . (شیخ عدی) نك (حسن بواب) نامنده خامی حقنده بر افسانه سوبلیکک باشلادیلر . شویله که : (شیخ عدی) وفات ایده جکی وقت بو (حسن بواب) ه آرقه سی کندی آرقه سنه ویرمسی امر ایتش و کندی نسلنک بوحرکتله (حسن بواب) ک صلبنه انتقال ایتدیکنی سوبلیش و کندی ذریقی (حسن بواب) ه بخش ایتشدر . بناء علیه بلاولده وفات ایدن (شیخ عدی) دن صوکره (شیخ عدی) نك ذریقی اولمق اوزره بو (حسن بواب) ک اولاد و احفادینه عدویلر فوق العاده حرمت ایتکک باشلادیلر . و حتی (شیخ حسن) ک ذریقندن اولان ارکککله کندی قیزلرینی تقدیم ایتکی الله تعالی به تقریه وسیله اتحاد ایدیورلر ایدی . بودرلو شناختلری حدی تجاوز ایدنجه ایران فقهاسندن و شافعی مذهبی منسوبلرندن (جلال الدین محمد بن عزالدین یوسف الحلوئی) نامنده کی ذات قیام ایله امرایی بونلرک عامنه دعوت ایتدی . (جزیره ابن عمر) حکمداری (امیر عزالدین البختی) و (سندیه) کوردلرندن برچوق کیمسه لر ایله برابر (شراش) حکمداری (امیر توکل الکوردی) بو دعوته اجابت ایتدیلر . و (حصن کیفا) حکمداری دخی بونلره معاونه عسکر کوندردی و (امیر شمس الدین محمد الجرد قیلی) دخی بونلره التحاق ایتدی . بو عظیم قوتله (هکار) داغنه کیتدیلر و (شیخ عدی) نك اتباعندن پک چوق کیمسه لری قتل ایتدیلر که بوناریمده (شیخ عدی) نك اتباعی کوردلر آرمسند (صحبتیه) نامیله معروف ایدیلر . بونلردن بر چوقلرینی دخی اسیر آلدیلر . بوندن صکره (شیخ عدی) نك قبرینی ییقمق ایچون قبرک بولندی (شرانق) [۲] کوبنه کلوب قبرک اوزرنده بولنان قبه یی یقیدیلر و قبری قازوب چیقاردقلری کیمکلری (صحبتیه) دن اسیر ایتش اولدقلری کیمسه لرک کوزلری اوکنده احراق ایدیور و بونلره «حقنده ادعای الوهیت ایتدیکنک کیمسه نك کیمکلرینی باقک نام ل یاقیور . ایشته بزى بو ایشدن منعه قادر اوله میور ...» دیورلر ایدی .

ما یوجداله غیری هذه الاشياء خادمة لقوتی «عبارله لری بولندیغی دو قوتور (رودواف فرائق) سوبلیورکک بو بوزوق عبارتله معناسی (شیخ عدی) نامنه اعلان الوهیتدر .

[۱] اگر بر صوغانی آتاق آتنده ارسه ک و یلخود بر قرم کلی اورسه ک اول آن خان اوله مسلمانی قتل ایدرلر . اولیا چلی سیاحتنامه سی . ج ۵ ، ص ۷ - ۸ .

[۲] بشقه کتابلرده بو کوبه (لالش) دینیلیور .

اللرنده بولنان اموالك حكمنه كلنجه : بونلری كفره اصلیه دن عد ایدز ایسه كه مالاری اغشام اولنور . اكر مرته اولدقلرینه قائل اولورسه ق توارث جاری اوله میه جفتدن هم كندیلرینك وهم وفاتلریله چوجقلرینه انتقال ایتش اولانلرك مالاری آلینیر . بونلرك اللرنده بولنان اموالده كي تصرفلری مال ضایعه ده كي ویا فیءه كي تصرف كبی عد اولنوركه بونلرك صاحبقرینه ردی لازمدر .

كتابلرده « مرتهك مالی توقیف اولنور » سوزی وار ایسه ده بوسوز مسلم ایكنی ارتداد ایدن كیمسه لر حقنده دركه حل اسلامنده أئده بولنان مالی توبه ایدنجه یدیه قدر توقیف اولنور .

« بونلرك چوجقلرینك مسلم اولدقلرینه حكم ایدیله جکی و بناء علیه بونلرك مالاری موقوف اولمق لازم كله جکی » سویله نیله جك اولورسه بو حكمك مرجوح اولوب صاحب روضه طرفندن تزییف اولنمش اولدیغی ایلری سوریلور .

« بورادن نهایته قدر مناظرات فقیهه اولغله ترجمه سندن صرف نظر ایلدك »

استانبول : ۱۵ مایس ۱۹۲۶ دارالفنون التبیات فاكولته سی كلام تاریخی مدرسی

محمد شرف الدین

بسم الله الرحمن الرحيم وبه العون

الاهم الهمنا الصواب وفصل الخطاب وجنبنا النی والعمی والارتیاب وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب اما بعد فهذه كلمات فی بیان مذهب الطائفة الیزیدیه وحكمهم وحكم الاموال الكائنة بايديهم اعلم انهم متفقون على ابطال من عقائد واقاويل كلها مما يوجب الكفر العنيد والضلال البعيد فمنها انهم ينكرون القرآن والشرع ويزعمون انه كذب وان مثل هذيانات شيخ فخر هي المعتمد عليها والتي يجب ان يتمسك بها ولهذا يعادون علماء الدين ويبغضونهم بل ان طفر وابههم يقتلونهم باشنع قتل كما وقع غیر مرة وان وقعت الكتب الاسلامیه بايديهم يلقونها فی القاذورات بل يمزقون ويتعوطون ويبولون عليها وذلك مشهور ولاسترة به ومنها انهم يحلون الزنا بالتراضي اخبرنی من اثق بخبره انه رای ذلك مسطوراً فی كتاب لهم يسمونه جلوه ينسبونه الى الشيخ عدی ومنها انهم يفضلون العدی على رسول الله صلى الله عليه وسلم بمراتب بل يقولون انه لا مناسبة بينها ومنها انهم يصفون الله بصفات الاجسام كالاكل والشرب والقيام والقعود وغيرها ومنها انهم يحكون حكايات فی شان الله ورسوله والعدی

كندىليرىنىڭ مقدس عىدىنىڭ كىمىگە يولۇر (شىخ عدى) نىڭ بايراغى سىجىدە
ايىلە بونا سىجىدە ايتىمىن كىمىگە نىڭ كىمىگە قاتل اولورلر . و (شىخ عدى) نىڭ قىامت
كونىندە امتنى بر طبقه قويوب اه و ملاكلره رغماً باشى اوزرىندە جىتە كوتوره جىكىنى سويلرلر
بوسويلدكلرم اولىرك چىركىن اولان اقوال و افعلالارىندىن بعضىلرلر . بونىرك شايان اعتماد
اولان كىمىگە لردن بروجە آتى اوچ فرقه اولدقلىرىنى دويدىم .

- (۱) (عدى بن مسافر) ه الوهيت اسناد ايدىلر
- (۲) (عدى بن مسافر) ايله الله الوهيتى آردىلرندە تقسيم ايله كوك يوزى اللهك
و ير يوزى (شىخ عدى) نىڭ لىندە در دىنلر .
- (۳) (شىخ عدى) الله و اللهك شىركى دكل ايسەدە اللهك غىندە بىوك وزير
منزلەسىندە اولوب الله اونىڭ رايىندىن دىشارى چىقماز دىنلر .

بىم تحقيق واستقرا مە كوره بونىرك اصل مذهبلىرى حلولى قاتل اولمىدۇر . بونىڭدولايى
خرستىيانلىرى سەوەرلر و بعض اعتقادات نصرانىيەنى تصويب ايدىلر . بو ذكر ايتدىكىمىز
موادىك كافەسى كىمىگە نىڭ شىنەك واك چىركىنى اولدىغىندە شىبە يوقىدۇر . شو حالدە ؛ (كىتاب
المتفف والمختلف) دن نقل اولدىنى و جە اوزرە مذهب مالىكە كوره بىلدەدە احكام كىمىگە
ظاهىر اولىنچە اورانىڭ دار حرب اولمىسى قوللىنىلار بونىرك كىمىگە اصلەدىن اولمىش اولورلر كە
شافىيى واحمد بن حنىبلەك مذهبىدە بودۇر . بوجىنس كىمىگە نىڭ ماللىرىنىڭ غنىمەت اولەجىغىندەدە
بو اماملىرىڭ اتفاقلىرى واردر . (جامع صغىر) دە (ابو حنىفە) دن بودىلر كىمىگە نىڭ
بىرنىچى بىلەنك مىرتدا اولوب ايكىنچى بىلەنك كىمىگە نىڭ اصلەدىن معدود اولەجىقلىرى ويا باباللىرىنىڭ
ارتدادلىرىنە الحاقاً ايكىنچى بىلەنك دە مىرتدا اعتبار اولنەرق بو اعتبارك قرناً بعد قرن معتبر
اولەجىنى مىرويدۇر . بونىركى تەكفىر ايتىملىرى ياحاللىرىنە تامامىلە آكاد اولمىدقلىرى ويا اسباب كىمىگە
ايىلە ايماننى تفريق ايتىدكلىرى ويا بونىركىن بىر قورقولىرى اولدىنى ايجون تەكفىر ايتىلر .

معلوم اولەكە بونىرك اظهار اسلام ايله تقيە شهادت كىتىرلر . فقط بوكا اعتبار اولنماز .
چونكى مىرتىك توبەسى و كافىرك اسلامە كلىسى كىمىگە شهادتە برابر دىن اسلامە مخالف اولان
هر دىندىن تېرى ايله مشروطدر . بىن ظن ايدەرم كە بونىرك جېر اولنوب درلو درلو تضييق
آلتىنە آلىنەلر دىخى عدى ، يزىد و لالاش و سائرە كى شىخلىرى و مىزارلردىن وار كىمىگە نىڭ .
بىنئالەيە بونىركىن قىز آلوب وىرمەك و ذىچىلرلىنى اكل ايتىك و دار اسلامە جزىيە
آلەرق كىمىگە نىڭ تەقريبىللىك شىبەسىز حرامدر . و كىمىگە نىڭ ايتىدكلىرى وقت كىمىگە نىڭ
مقاتلە ايتىك و امثاللى احكام مخصوصە اونلر حقندە دىخى جارى اولمىق لازمدر .

في باب توبة المرتد واسلامه الكافر اعتبارها وعدم قبول التوبة بدونها قال في توبة المرتد
واسلام الكافر ان يشهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله وتبرء عن كل دين يخالف دين
الاسلام ويرجع عن كل اعتقاد هو كافر هذا وظن انهم لواجبوا واكرهوا واوعدوا بكل
مكروه لم يتبرؤا عن معتقدهم في عدى يزيد ولاش وغير ذلك من شيوخهم ومزاراتهم
على انهم اذا لغوا الذين آمنوا قالوا امنا واذا خلوا الى شياطينهم قالوا انا معكم آلاية وتوبة
من هذا شأنه لا تقبل في وجهه قال في الصغير وعليه مالك واحمد وابوح في احد روايته قال
في الروضة قال الروياني في الحلية والعمل على هذا وعلى التقديرين لاراع في حرمة مناكحتهم
واكل ذبيحتهم وتقريرهم في دار الاسلام بالجزية وغيرها ومباشرة انكححتهم وفي وجوب قتلهم
حيث لهم شوكتهم وفي اهدار دماهم وغير ذلك واما حكم الاموال الكائنة بأيديهم ان قلنا
انهم كفرة اصليون فعلى ما نقل من المتفق والمختلف وان قلنا بارتدادهم فما تلقاه صاغرهم
عن كابرهم بالموت فهي في آخر الانوارث بينهم كالا تخفي واما ما اكتسبوه بالمعاملات من البيع
والشرى والارة وغيرها او بالعصب والهبة والرقعة ونحوها فان كانت هذه التصرفات صادرة
منهم فهو تصرف اما في الفتي واما في المال الضايغ اذا في ايديهم لا تخلو عن هذين القسمين كما
سينكشف وليس لهم التصرف فيهما وان كانت صادرة منهم مع المسامين او الذمين فما عرفت
المأخوذ منه وجب رده اليه عند القدرة لفساد معاملاتهم كما تقرر في باب الردة وان لم يعرف
المأخوذ منه فهي من الامور الضايغة فعلم انه لا يتصور لهم مال في الغالب يحتمل ان يجعل
موقوفاً على رجوعهم او قتلهم واما ما اشتهر في الكتب من ان مال المرتد موقوف فذلك
يتصور في مرتد كان مسلماً زماناً وحصل بيده حال اسلامه مال هوله بحكم اليد والقبليته
ثم شق وقطع الاسلام فان تاب استمر ملكه وان مات او قتل على كفره صار فينا واما الذين
نحن بصددهم فليسوا كذلك فانهم لو فرض اسلامهم وحسن حالهم كان حكم الاموال
الكائنة بأيديهم على ما ذكر فكيف حال اصرارهم على كفرهم وهذا مما لا ينبغي ان يناقش
فيه عند الانصاف وترك المراء فان قيل صيانتهم محكوم عليهم بالاسلام فما حصل لهم من الاموال
حال صيانتهم يجب ان يكون موقوفاً فلم قلت لا يتصور لهم مال يكون موقوفاً قلنا القول
بالاسلام صيانتهم مرجوح زيفه صاحب الروضة وجزم ايضاً انهم مرتدون كما بانهم وبتقدير
التسليم تكون تصرفاتهم ايضاً باطلة لكونهم غير مكلفين ولاولى لهم يمكنهم من التصرفات
او يتصرف لهم او يقبل لهم شيئاً بالانهاب والوصية وغير ذلك وحال ارضهم كاذكرنا فلا يتصور
لهم مال ايضاً - يجعل موقوفاً كالبالغين واما القول بانه يحتمل ان يكون فيهم من ليس منهم

تشتمل على ذكر نذلل الله تعالى ورسوله بين يدي العدى وعلى تحقير شأنهما والاستهزاء بهما
 واتصجره عن تردها اليه واستغناؤه عن محبتهم وملاقاهما وغير ذلك مما يجب تنزيه شان الله
 تعالى ورسوله عنه ومنها انهم يمكنون شيوخهم من زواجهم ومخارمهم ويستحلون ذلك بل
 يتعبدون به ومنها انهم يصرحون بان لافائدة في الصلاة والصوم والاباس بتركهما وليستابوا
 جبتين بل الواجب طهارة القلب وصفائه ومنها انهم يعتقدون ان اللالاش افضل من الكعبة
 وانه لافائدة في زيارتها بمن يقدر على زيارة لالاش ومنها انهم يسجدون للالاش ولكل مكان
 شريف بزعمهم خصوصاً لعلم الشيخ العدى فانهم يدعون ان من لا يسجد له كافر ومعلوم
 ان هذا السجود هو سجود الشمس والصنم بل هو لا يسجدون بين يدي الامراء والعلماء
 والمشايخ فانه يحتمل وجهين دون هذا وانكار هذا مكابرة ظاهرة ومنها انهم يعتقدون ان العدى
 يجعل امته يوم القيامة في طبق ويحمله على رأسه ويذهب بهم الى الجنة على رغم الله تعالى وملائكته
 فهذه من بعض اقوالهم الفضيحة وافعالهم القبيحة وقد توارت عند من خالطهم واستخبرت
 احوالهم ثم انى سمعت غير واحد ممن كشف مضمرات صدورهم الخبيثة يقول انهم ثلاث
 فرق احديها غلاتهم الذين قالوا ان عدى بن مسافر هو الله نفسه وثانيها هي الذين يقولون ساهم
 الله في الالوهية فحكم السماء بيد الله وحكم الارض بيده وثالثها هي الذين يقولون انه ليس الله
 وليس شريكاً ولكنه عند الله بمنزلة الوزير الكبير لا يصدر من الله امر من الامور الابراية
 ومشورته فهو لاء هؤلاء والظاهر ان اصل مذهبهم على ما استقرت وتحققت قول الى الحلول
 ولذلك يوالون النصارى ويستصوبون بعض اعتقاداتهم ولاخفاء في ان هذه المذكورات كلها
 مما يوجب اشنع الكفر واقبحه فهم اذن اما كفره اصلية كما نقل عن بعض كتب المذهب
 ونسب الى الاصل فانه نقل عن كتاب المتفق والمختلف ان الظاهر من مذهب مالك ان بظهور
 احكام الكفر في بلدة اصيردار حرب وهو مذهب الشافعي واحمد وافقوا على انه تغم اموالهم
 وفي الصغير عن ابى حازم البطان الاول مرتدون والبطان الثاني كفار اصليون واما مرتدون
 ارتداء بابائهم الاولون وتصير على ذلك قوفاً بعد قرن واما من لم يكفرهم فاما لجهله بحالهم
 فمعدنور وشفاء العمى السؤال واما لعدم التمييز بين اسباب الكفر والايمان او الخوف منهم والطمع
 فيما في ايديهم اولرضاء بمذهبهم اولراء جبل عليه فامره لا يخفى في قانون الشرع ثم انهم قديظرون
 الاسلام ويتلفظون بالشهادتين تقيةً وسراً بمذهبهم لمن يبالون به من اهل الحق فهل يصيرون
 بمجرد ذلك مسلمين ويعصمون به دماهم واموالهم ام لا يؤمن الرجوع عما اعتقدوا
 من الاباطيل كلها والندامة عليها والاقرار ببطلانها الجواب ان الظاهر من عبارة الفقهاء

« عقایدی تغییر ایتمه که سی قارشوسنده قالدقلرینی افاده ایله اثنای مباحنه ده بونلر طرفندن »
 « الفا اولان شهیرلری رد ایلچون بر کتاب یازمهی تکلیف ایتمه لر یله بو کتابی یازدم و بش بابه »
 « تقسیم ایتدم که برنجی باب قرآن مجیدک تفضیلی وایکنجی باب خلفاء راشدینک فضائلی »
 « جامعده . اوچنجی باب راضیلرک و دردنجی باب یزیدیلرک ردینی محتویدر . بشنجی باب »
 « دخی خلفاء راشدین طرفندن روایت اولان و صحیح بخاریده موجود اولان قرق »
 حدیثی حاویدر .

شونی در حال عرض ایدیم که (یزیدی) ک ردینه تخصیص ایتش اولدینی دردنجی بابده کوریدیلکی وجه اوزره (یزیدی) لر ایله بالذات تماس ایتش اولان (مؤلف ابن جمیل) امید ایدیلکی قدر تفصیلات ویرمیور .

یالکنز یوقاریده (اینیمیه) دن نقل ایتدیکنمز وجه اوزره بونلرک (یزید بن معاویه) به منسوب اولدقلرینی بو کتابدن صورت قطعیده اوکرنیورز . برده بونلرک (هیت [۱]) و (کبیات [۲]) . داعیلر کوندر دکلرینی و بورالرده کی اهلینک بر قسمی کندی مذهب لرینه ادخال ایتش اولدقلرینی کورنیورز .

بو کتابده (یزیدی) لره دائر یکانه اوکرندیکنمز فائده مذهبه بونلرک قرآنده کی حرکه و نقطه لریده قرآن دن عد ایتلریدر . بوندن بشقه (یزید) ی سومینلرک قاتی حلال کوردکلرینی و عمومی اماملرک آرقه لرنده نماز قیلمدقلرینی دخی اوکرنیورز . [۳]

شونی ده علاوه ایدیم که مؤلف ابن جمیل بونلری اضلال ایدن شیخصک (حسن بن عدی) اولدینی سویلکده اولدیغندن کندیسینک (حسن بن عدی) دن داها صکره یشامش اولدینی آکلاشیلمغله برابر بونلرک (کتاب الجلوه) لرندن بحث ایتمه مش اولسی یوقاریده کی تخمینمز وجه اوزره بو کتابک صکره دن یازیله رق (شیخ عدی) به اسناد ایدلش اولدیغنی کوستریبور . [۴]

[۱] فرات اوزرنده کائن بربلده در .

[۲] بوکله (کبیات) اولقی لازمدرکه (هیت) دن درت میل مسافده کائن کویلره ویریلن (کبیسه) اسمک جمیدر ،

[۳] محدثلردن بعضیلری (لاتسافروا بالقرآن الی ارض المدو) حدیث شریفله استدلال ایدرک قرء آنک کاغد و مرکبی قرء آندن عد ایدرلرکه بونلرکده حرکه و نقطه یی قرء آندن عد ایتلری بوجنس مبالغه لر میانه ادخال اولنه یانز .

[۴] (کوپرلی محمد پاشا) کتبخانه سنده موجود اولدینی سویلدیکنمز بو کتاب (۷۲۵) دم یازیلش اولدیغندن مؤلف (ابن جمیل) ک بوتار یخندن اول و (حسن بن عدی) دن صکره یشامش الهیات مجموعه سی صافی ۳

من المسلمين اولاد مين اويكون بايديم مال مسلم بفضب اونهب اوغيرذلك وبان مال الفى والغنيمة يحب قسمته ومال الضايغ ان ينظر فيه الامام فسلم لاينكره احد لكن غيرمختص بما فى ايدى هؤلاء وما يؤخذ منهم اذيتصور ذلك فى سائر الكفار الحربين مثلاً يمكن ان يكون فى الكرج مسام اويكون بايديم مال مسام بل هو واقع فان اوجب ذلك الكفر عنهم وعما بايديم اوجب الكفر عن الحربين وعما بايديم ولا قائل به على ان الكلام فيمن علم انه منهم وكذا وجوب قسمة الفى والغنيمة ووجوب نظر الامام فى مال الضايغ ان اوجب الاعراض عما بايديم اوجب الاعراض عن الاموال المأخوذة من اهل الذمة فى زماننا هذا فانها اما مال ضايغ واما فى مع انه لايقع فيها قسمة اصلاً ولا ينظر الائمة فيها كما هو حق النظر ثم انها تؤخذ بالباطل بل مع انواع الظلم واكثر فقهاء النواحي لايتحاشون عن تعاطيها ولايتحشون عن انها كيف اخذت وعمن اخذت وعلى اى جهته اخذت بل لايتطرق ببالهم شبهة فى ذلك فضلاً عن الجريمة واذا سئلوا عن اموال هؤلاء المشركين فتارة يقولون ان كفرهم غير ثابت وتارة يقولون انهم مسلمون اذيتكلمون بالشهادتين وتارة يقولون اموالهم موقوفة على قتلهم الى غير ذلك من الاعتذارات الباردة الصادرة من غير تأمل واعمال روية والحال انا مأمودون بان نقول الحق انما كنا ولا نخاف فى الله لومة لائم وفقنا الله بما يحب ويرضى ان خير الموفقين .

— ذيل —

(يزيدى) لره دائر اولان يازيلرمزى اتمام ايتد كدن صوكره (كوبرىلى محمد باشا) كتيخانه سنده (١٦١٧) نومرولو مجموعه داخلنده (ابن جميل) نامنده بر ذات طرفندن يازلس اولان (الرد على الرافضة واليزيدية المخالفين للامة الاسلامية المحمدية) نام كتاب منظور عاجزانه من اولدى .

كنديسنك (فرات) نواحيسى اهالى سندن اولديغنى بو كتابك مقدمه سندن او كرنديكمز مؤلف (ابو فراس عبيد الله ابن جميل) بو كتابك سبب تأليف و منقسم اولديغنى بابلىر يته مقدمه بروجهزير بيان ايدييور :

- صلحاء اهل سندن بر جماعت منشأ ونحل تربيههم اولقله نسبت ايدليكم ير اولان .
- (فرات) نواحي سنده نزديمه كلهرك بوحواليد يكديكريته ضد ايكي مذهبيك انتشار .
- ايتكمده اولديغنى خبر ويريديلر . بونلردن برى (رافضة وزيديه) ديكرى ده (عدويه) .
- ويريديه) ايدى . بوذاتلر بوايكي مذهبيك ناشرلىر طرفندن القا اولنان شهبه لرك اهل سنت .

جماعة من جهات تلك النواحي ورعاهم واستحوذ على عقول سخيصة وآراء واهية ضعيفة فاضلوهم وشككوا في اذها نهم الجامة وعقولهم الناقصة الفاسدة ان الشككة والنقطة من القرآن المجيد ومن لم يقل بذلك فهو عندهم كافر ضال ثم يتكلمون في ذلك وليس فيهم من يصحيح قراءة الفاتحه ولا يعرف قبيله من دبيره وانما يقلدون حسن بن عدي الضال المضل ولقد ناظرت منهم جماعة ممن اتفق حضورهم عندي في بطلان دعواهم حب يزيد وفي الشككة والنقطة الخ...

م. م. سه

كتبخانه عمومیده (۳۷۵۰) نومرولو کتاب دروننده (غزالی) طرفندن (شیخ عدی بن مسافر) خطاباً یازیلش بر مکتوب صورتی موجود در که بو مکتوبک بر عینی اولجه صحافلر چارشو سنده کی کتابچی محمودا قدینک دکاننده بر مجموعه داخلنده دخی کورمش ایدک. بو مکتوب (غزالی) طرفندن (شیخ عدی بن مسافر) ک طایب اوزرینه یازیلش اولوب محتواسی وعظ ونصیحتله برابر محملاً اعتقادی بیلدیرن ماده لر در. بو مکتوب (غزالی) نک (شیخ عدی بن مسافر) ایله دینی قرده شلک عقد ایتمش اولدیفنک وثیقہ سی اولقله برابر وعظ ونصیحت خصوصنده کمال صمیمیت وبویوک بر تواضعله کندی آفات روحیه وسیر اخلاق سی مثال کتیرمش اولدیغندن بواک بویوک اخلاق آدمک تهذیب روحیسنه دائر کندی لسانیه مهم معلوماتی محتویدر. کرچه بو مکتوبک مقدمه سنده (غزالی) نک (شیخ عدی بن مسافر) ی «حسن سیرت صاحبی برامام زاهد» اولق صورتیه توصیفی و اوقات اجابتده دعادن کندیسنی اونو تمام سنی نیازی (شیخ عدی) نک زماننده کی حسن صیتی کو سترمک اعتباریه حائز اهمیت ایسه ده داها زیاده ال انجه نقطه لر قدر (غزالی) نک روحی نقلیاتی اراؤه اعتباریه مهم اولدیغندن بشقه بر زمان (غزالی) یه دائر یازی یازمق فرصته نائل اوله حق اولور ایسه ک شیمدی یه قدر (غزالی) یه دائر یازیلش اثر لرده منظور من اولیان بومهم مکتوبی درج ایده جکمزى امید ایدره رز.

م. م. ش